AGRAART
dom aukcyjny

AUKCJA MALARSTWA

17 CZERWCA 2018

Wojciech Kossak
1922

AGRAART
dom aukcyjny

AUKCJA DZIEŁ SZTUKI

NIEDZIELA, 17 CZERWCA 2018

MALARSTWO TRADYCYJNE
godz. 19^{00}

SZTUKA WSPÓŁCZESNA
ok. godz. 20^{30}

WYSTAWA I LICYTACJA
Galerie AGRA-ART – Warszawa, ul. Wilcza 55

Rezerwacja miejsc, zamawianie licytacji telefonicznych oraz zlecenia
agra@agraart.pl lub tel. 22 625 08 08, 601 352 916

INDEKS ARTYSTÓW

Hiacynt Alchimowicz 34
Teodor Axentowicz 7, 20, 56, 67
Edmund Berninger 28
Włodzimierz Błocki 38
Josef Burger 45
Stanisław Chlebowski 27
Józef Chlebus 49
Władysław Czachórski 10
Eugeniusz Eibisch 77
Erno Erb 81
Julian Fałat 6
Ferdinand Feldhütter 43
Stefan Filipkiewicz 47
Jan Grubiński 64
Paul Wilhelm Harnisch 31
Wlastimil Hofman 57, 59, 69
Rajmund Kanelba 83
Apoloniusz Kędzierski 62
Roman Kochanowski 8, 14, 68
Marian Konieczny 19
Wiktor Korecki 39, 63
Jerzy Kossak 50, 53, 55
Juliusz Kossak 2, 3, 4
Wojciech Kossak 48, 51
Wilhelm Kotarbiński 32
Teofil Kwiatkowski 15
Paul Langlois 35
Charles Balthasar Larpenteur 30
Tadeusz Makowski 71, 72
Jacek Malczewski 58, 66
Rafał Malczewski 73
Józef Mehoffer 18
Zygmunt Menkes 76, 78, 82
Paul Wilhelm Meyerheim 44
Piotr Michałowski 1, 12, 22
Mela Muter 79
Aleksy Nowakiwski 75
Aleksander Orłowski [?] 11
Otto Pippel 46
Michał Płoński 13
Rudolf Priebe 33
Zbigniew Pronaszko 74
Jan Rubczak 16
Heinrich von Rustige 36
Ferdynand Ruszczyc 61
Czesław Rzepiński 80
Bruno Schulz 70
Zygmunt Sidorowicz 9
Henryk Siemiradzki 29
Modest Sosenko 65
Michał Stańko 52
Jan Styka 23
Tadeusz Styka 26
Bolesław Szańkowski 40
Aleksander Świeszewski 24
Franciszek Tepa 25
Włodzimierz Tetmajer 17
Josef Thoma 37
Fritz Wagner 42
Czesław Wasilewski 54
Wojciech Weiss 60
Alfred Wierusz-Kowalski 5
Leon Wyczółkowski 21
Karl Zadnik 41

REGULAMIN AUKCJI DOMU AUKCYJNEGO AGRA-ART S.A.

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Niniejszy *Regulamin* określa zasady przeprowadzenia oraz uczestnictwa w aukcji, której przedmiotem są dzieła sztuki oraz inne obiekty kolekcjonerskie, powierzone Domowi Aukcyjnemu Agra-Art S.A. celem ich sprzedaży.

§ 2. DEFINICJE

Ilekroć w niniejszym *Regulaminie* jest mowa o poniższych pojęciach, należy przez nie rozumieć:

1. *Dom Aukcyjny* – Dom Aukcyjny Agra-Art S.A., z siedzibą w Warszawie przy ul. Wilczej 55/63, zarejestrowany w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie pod numerem 101181.
2. *Estymacje* – orientacyjny przedział cen, podany na podstawie analizy rynku aktualnej dla terminu aukcji, w którym w wyniku licytacji z największym prawdopodobieństwem może znaleźć się cena uzyskana; wartość ta nie uwzględnia kwoty *Premium*.
3. *Przedmiot Aukcji* – dzieło sztuki oraz inne rzeczy nie wyłączone z obrotu, powierzone przez klientów, które zgodnie z ich oświadczeniem są wolne od wad prawnych.
4. *Cena Wywoławcza* – cena, od której aukcjoner rozpoczyna licytację obiektu.
5. *Sprzedający* – osoba zgłaszająca przedmiot do sprzedaży (wliczając agenta, wykonawcę lub osobistego reprezentanta).
6. *Uczestnik* – osoba zarejestrowana, biorąca udział w aukcji.
7. *Nabywca* – osoba (lub mocodawca, w przypadku licytacji przez pełnomocnika), która zgłosiła najwyższą ofertę zaakceptowaną przez Aukcjonera, lub nabyła przedmiot w sprzedaży poaukcyjnej.
8. *Aukcjoner* – osoba upoważniona przez Dom Aukcyjny do prowadzenia aukcji.
9. *Umowa* – umowa kupna-sprzedaży zawarta między Domem Aukcyjnym a Nabywcą z chwilą udzielenia przybicia, tj. w momencie zaakceptowania przez aukcjonera najwyższej oferty poprzez uderzenie młotkiem (zgodnie z art. 70^2 § 2 Kodeksu Cywilnego).
10. *Premium* – prowizja płacona przez Nabywcę Domowi Aukcyjnemu, zawierająca podatek VAT, kwoty wynikające z *droit de suite* i podatek graniczny w przypadku obiektów sprowadzanych spoza Unii Europejskiej.
11. *Cena Rezerwowa* – cena znana Domowi Aukcyjnemu, za którą właściciel przedmiotu zgodził się go sprzedać, a która nie jest wyższa niż dolna estymacja.
12. *Cena Zakupu* – jest to cena całkowita do zapłaty (cena przybita młotkiem z dodanym *Premium*, lub w przypadku sprzedaży poaukcyjnej – uzgodniona cena sprzedaży), która nie podlega negocjacji po zakończeniu aukcji.
13. *Cena Uzyskana* – najwyższa oferta zaakceptowana przez aukcjonera przez uderzenie młotkiem.

§ 3. WARUNKI UCZESTNICTWA W AUKCJI

1. *Uczestnik* rozumie i akceptuje warunki określone *Regulaminem*.
2. *Uczestnikiem* może być każda osoba fizyczna, która posiada pełną zdolność do czynności prawnych, osoba prawna oraz jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, ale posiadająca zdolność prawną.
3. Osoby, które zamierzają pierwszy raz uczestniczyć w aukcji *Domu Aukcyjnego*, proszone są o uprzedni kontakt z *Domem Aukcyjnym* w celu weryfikacji danych osobowych oraz ustalenia warunków ewentualnej płatności.
4. Wszelkie dane *Uczestników* pozostają do wyłącznej wiadomości *Domu Aukcyjnego*.
5. Osoba, która zgłasza chęć uczestnictwa w licytacji telefonicznej jest zobowiązana do wskazania numerów *Przedmiotów Aukcji*, które zamierza licytować oraz numeru telefonu, pod który pracownik *Domu Aukcyjnego* zadzwoni do niej w czasie aukcji.
6. Do udziału w licytacji będą dopuszczone wszystkie osoby, które zostaną pozytywnie zweryfikowane przez *Dom Aukcyjny*, dotychczas wywiązały się ze swoich zobowiązań lub osoby, wobec których złożono wiarygodne referencje.
7. *Dom Aukcyjny* może uzależnić uczestnictwo osoby w aukcji od zweryfikowania jej tożsamości na podstawie dokumentów, podania przez nią numeru karty kredytowej lub wpłacenia wadium.
8. Wadium, o którym mowa w ust. 7 powyżej, jest zaliczane na poczet *Ceny Zakupu* przez *Uczestnika*. W przypadku niedokonania zakupu, wadium jest zwracane *Uczestnikowi*.
9. Wadium, o którym mowa w ust. 7 powyżej, wynosi:
   a. 1 000 zł – jeśli wartość przewidywanych zakupów wynosi do 15 000 zł,
   b. 10% przewidywanych przez uczestnika wydatków – jeśli wartość planowanych zakupów przekracza kwotę 15 000 zł.
10. *Dom Aukcyjny* zachowuje sobie prawo nie dopuszczenia osoby do uczestnictwa w aukcji bez podania przyczyny.
11. *Dom Aukcyjny* jest uprawniony do rejestracji przebiegu aukcji w formie audio video, z zastrzeżeniem należytej ochrony wizerunku *Uczestników*.

§ 4. UDZIAŁ OSOBISTY

1. Każdemu *Uczestnikowi* przed aukcją zostanie przypisany indywidualny numer identyfikacyjny. Przed rozpoczęciem aukcji przy stanowisku rejestracyjnym *Domu Aukcyjnego Uczestnik* otrzyma tabliczkę z tym numerem. *Uczestnik* posługuje się w/w tabliczką w trakcie licytacji w celu akceptacji kolejnych postąpień i jest zobowiązany okazać ją na każde wezwanie *Aukcjonera*.
2. Przy stanowisku rejestracyjnym *Uczestnik* potwierdza swoją tożsamość ważnym dokumentem ze zdjęciem na każdą prośbę pracownika *Domu Aukcyjnego* dokonującego rejestracji.
3. Bezpośrednio po zakończeniu aukcji *Uczestnik* obowiązany jest zwrócić tabliczkę, o której jest mowa w ust. 1 powyżej.
4. *Uczestnik* aukcji jest odpowiedzialny za skutki użycia tabliczki licytacyjnej przez osobę trzecią.
5. W przypadku zakupu, *Dom Aukcyjny* na prośbę *Uczestnika* wyda mu pisemne potwierdzenie zawartych umów.

§ 5. LICYTACJA TELEFONICZNA

1. *Uczestnicy* aukcji mają możliwość wzięcia udziału w aukcji przez telefon (licytacja telefoniczna).
2. *Dom Aukcyjny* nie ponosi odpowiedzialności za brak możliwości wzięcia udziału w licytacji telefonicznej z powodu trudności z połączeniem z numerem podanym przez *Uczestnika*.
3. *Dom Aukcyjny* zapewnia możliwość uczestnictwa w licytacji telefonicznej w języku angielskim francuskim lub niemieckim.
4. *Uczestnik* licytacji telefonicznej powinien nie później niż na 12 godzin przed terminem aukcji skontaktować się z *Domem Aukcyjnym*, celem zarezerwowania linii telefonicznej.

§ 6. LICYTACJA W IMIENIU UCZESTNIKA

1. *Uczestnik* może zlecić *Domowi Aukcyjnemu* licytowanie wybranych *Przedmiotów Aukcji* w jego imieniu. W tym celu *Uczestnik* wypełnia formularz zamieszczony w katalogu aukcyjnym lub w Internecie pod adresem www.agraart.pl.
2. *Dom Aukcyjny* licytuje *Przedmioty aukcji* w imieniu *Uczestnika* do kwoty maksymalnej, oznaczonej przez *Uczestnika* na formularzu zlecenia.
3. *Dom Aukcyjny* dołoży wszelkich starań, by zakupić przedmiot po najniższej możliwej cenie.
4. *Dom Aukcyjny* nie przyjmuje zleceń bez limitu ceny.
5. Wypełniony i podpisany formularz zlecenia licytacji należy dostarczyć osobiście lub mailem na adres agra@agraart.pl, nie później niż na 6 godzin przed rozpoczęciem aukcji.

§ 7. LICYTACJA PRZEZ INTERNET W CZASIE RZECZYWISTYM

1. *Dom Aukcyjny* udostępnia możliwość licytacji w czasie rzeczywistym przez Internet razem z Uczestnikami zgromadzonymi na sali aukcyjnej.
2. Warunkiem uczestnictwa w aukcji w sposób opisany w ust. 1 powyżej, jest zarejestrowanie się przez *Uczestnika* na stronie internetowej www.agraart.pl oraz uzyskanie statusu VIP.
3. Status VIP można uzyskać kontaktując się z *Domem Aukcyjnym* lub wpłacając wadium w sposób opisany pod adresem www.agraart.pl.
4. *Dom Aukcyjny* nie ponosi odpowiedzialności za wszelkie problemy, utrudnienia, a w szczególności brak możliwości licytacji spowodowany trudnościami lub awarią techniczną po stronie *Uczestnika* lub operatora łącza internetowego, z którego korzysta *Uczestnik*.

§ 8. ORGANIZACJA AUKCJI

1. Nie później niż na 10 dni przed planowanym terminem aukcji *Dom Aukcyjny* publikuje ogłoszenie informacyjne na stronie internetowej www.agraart.pl.
2. W ogłoszeniu, o którym jest mowa w ust. 1 powyżej, *Dom Aukcyjny* określa termin aukcji, miejsce oraz katalog *Przedmiotów Aukcji*.
3. *Dom Aukcyjny* jest uprawniony do jednostronnej zmiany warunków określonych w ogłoszeniu bez podania przyczyny.

§ 9. PRZEDMIOT AUKCJI

1. *Przedmiotami Aukcji* są rzeczy nie wyłączone z obrotu.
2. *Dom Aukcyjny* może wycofać *Przedmiot Aukcji* bez podania przyczyny.
3. *Dom Aukcyjny* nie ponosi odpowiedzialności za ukryte wady fizyczne i prawne oferowanych *Przedmiotów Aukcji*.
4. Przed aukcją *Dom Aukcyjny* publikuje katalog zawierający *Przedmioty* oferowane na najbliższej aukcji. *Dom Aukcyjny* zastrzega sobie możliwość składania oświadczeń i poprawek po publikacji katalogu, które uzupełniają opisy tam zawarte. Oświadczenia i poprawki ogłoszone w czasie sprzedaży uzupełniają opis katalogowy.

5. Opisy zawarte w katalogu, o którym jest mowa w ust. 4 powyżej, przygotowywane są przez historyków sztuki posiadających rozległe i udokumentowane doświadczenie, potwierdzone pracą zawodową.
6. *Przedmioty Aukcji* są oceniane przez konserwatora dzieł sztuki.
7. *Dom Aukcyjny* gwarantuje zgodność cech sprzedawanych obiektów opisanych w katalogu ze stanem faktycznym.
8. *Przedmioty Aukcji* są udostępniane zainteresowanym w siedzibie *Domu Aukcyjnego* na 10 dni przed aukcją na wystawie poprzedzającej aukcję. *Dom Aukcyjny* zaleca wykorzystanie tej możliwości bliższego zapoznania się z obiektem, jego opisem katalogowym i stanem faktycznym.
9. Przedmioty aukcji oznaczone w opisach katalogowych symbolem * były importowane z państw niebędących członkami Unii Europejskiej. W takim przypadku *Premium* będzie powiększone o podatek graniczny w wysokości 8% kwoty wylicytowanej, chyba że przedmiot po zakupie opuści teren Unii Europejskiej.

§ 10. CENA

1. Wszystkie *Przedmioty Aukcyjne*, o ile nie są oznaczone inaczej, posiadają *Cenę Rezerwową*, naną jedynie *Domowi Aukcyjnemu*, która mieści się w przedziale między *Ceną Wywoławczą*, a dolną *Estymacją*.
2. W katalogu podaje się orientacyjne *Ceny Wywoławcze* oraz *Estymacje*. Właściciel *Przedmiotu aukcji* jest uprawniony do zmiany *Ceny Rezerwowej* na niższą do 24 godzin przed rozpoczęciem aukcji. *Dom Aukcyjny* zastrzega sobie prawo do zmiany *Ceny Wywoławczej* przed aukcją.
3. *Aukcjoner* może w zależności od zainteresowania obiektem rozpocząć licytację od *Ceny Wywoławczej* niższej lub wyższej niż umieszona w katalogu.
4. *Estymacje* są określane przez *Dom Aukcyjny* na podstawie analizy wyników aukcji podobnych obiektów oraz aktualnej tendencji rynkowej.

§ 11. PRZEBIEG AUKCJI

1. Licytację prowadzi *Aukcjoner*, który określa postąpienia w licytacji, rozstrzyga wszelkie spory i wskazuje *Nabywcę* obiektu.
2. *Aukcjoner* stosuje postąpienia ustalone wcześniej według poniższej tabeli:

PRZEDZIAŁ CENOWY	MINIMALNE POSTĄPIENIE
do 5 000 zł	100 zł
5 000 – 10 000 zł	500 zł
10 000 – 100 000 zł	1 000 zł
100 000 – 200 000 zł	2 000 zł
200 000 – 500 000 zł	5 000 zł
powyżej 500 000 zł	10 000 zł

3. *Aukcjoner* może stosować wielokrotność minimalnych postąpień.
4. Stawki postąpień nie podlegają zmianie z uwagi na spójność z systemem internetowym *Domu Aukcyjnego*.
5. Oferta *Uczestnika* jest wiążąca po zaakceptowaniu jej przez *Aukcjonera*.
6. Oferta złożona w toku aukcji przestaje wiązać, gdy inny *Uczestnik* złoży ofertę wyższą.
7. *Aukcjoner* ma prawo, o ile uzna to za niezbędne, wycofać ofertę, odmówić przyjęcia oferty, wycofać *Przedmiot Aukcji* lub ponownie zaproponować *Przedmiot Aukcji* do licytacji.
8. *Aukcjoner* ma prawo otwierać licytację każdego *Przedmiotu Aukcji* działając w imieniu jego właściciela.
9. *Aukcjoner* jest uprawniony do samodzielnego składania ofert aż do poziomu *Ceny Rezerwowej*.
10. Obiekty, których licytacja zakończyła się poniżej *Ceny Rezerwowej* nie zostają sprzedane. *Aukcjoner* wówczas poinformuje o takim fakcie, wskazując osobę, która zaoferowała najwyższą cenę. Obiekt może być sprzedany po aukcji pod warunkiem uzyskania zgody właściciela.
11. Zawarcie *Umowy* kupna-sprzedaży następuje z chwilą udzielenia przybicia, czyli w momencie uderzenia młotkiem przez *Aukcjonera*. Chwila ta jest równoznaczna z zawarciem umowy sprzedaży zgodnie z art. 70^2 § 2 Kodeksu cywilnego.

§ 12. PŁATNOŚĆ

1. Do wylicytowanej ceny doliczona zostanie opłata organizacyjna (*Premium*) w wysokości 18%, która zawiera podatek VAT oraz *droit de suite*.
2. W przypadku przedmiotów, o których jest mowa w § 9 ust. 9, do wylicytowanej ceny doliczona zostanie opłata organizacyjna (*Premium*) w wysokości 26%, która zawiera podatek VAT, *droit de suite* i podatek graniczny.
3. Prawo własności przedmiotu przechodzi na *Nabywcę* z chwilą zapłacenia całej ceny.
4. O ile nie uzgodniono inaczej, *Nabywca* obowiązany jest wpłacić należność za zakupione obiekty w terminie 10 dni od dnia zakończenia aukcji. *Dom Aukcyjny* będzie uprawniony do naliczania odsetek ustawowych za okres opóźnienia w zapłacie.
5. Wpłat można dokonywać przelewem bankowym, gotówką lub kartami płatniczymi w siedzibie *Domu Aukcyjnego*. *Dom Aukcyjny* przyjmuje płatności kartami Visa, Mastercard/Eurocard, JBC.
6. Numer rachunku bankowego właściwego do dokonania płatności podany jest w katalogu, na stronie internetowej i na potwierdzeniu zakupu.
7. W przypadku dokonania płatności przelewem bankowym, wszelkie koszty transferu środków i opłaty bankowe pokrywa *Nabywca*.
8. W przypadku dokonywania przelewów z zagranicy i w walutach obcych, kwoty będą księgowane w złotówkach po kursie stosowanym przez bank prowadzący rachunek bankowy *Domu Aukcyjnego*.
9. Niewykupienie przedmiotu w terminie powoduje przepadek wadium na rzecz *Domu Aukcyjnego*. *Nabywca* zobowiązany jest do pokrycia wszelkich kosztów związanych i wynikłych z faktu wylicytowania przedmiotu aukcji, w tym ewentualnych roszczeń wynikających z zawartej *Umowy* kupna-sprzedaży.
10. *Dom Aukcyjny* zastrzega sobie prawo sądowego dochodzenia realizacji umowy i obciążenia *Nabywcy* wszelkimi kosztami stąd wynikłymi.

§ 13. ODSTĄPIENIE OD UMOWY

W przypadku niedotrzymania warunków *Umowy* przez *Nabywcę*, *Dom Aukcyjny* uprawniony jest do odstąpienia od *Umowy* oraz zatrzymania wadium i wpłaconej zaliczki.

§ 14. ODBIÓR PRZEDMIOTU AUKCJI

1. Wydanie obiektu *Nabywcy* następuje po zaksięgowaniu całej należnej kwoty na rachunku bankowym *Domu Aukcyjnego*.
2. *Dom Aukcyjny* wydaje potwierdzenie dokonania zakupu podpisane przez historyka sztuki, które jest jednoznaczne z potwierdzeniem autentyczności.
3. Odbiór zakupionych obiektów odbywa się w siedzibie *Domu Aukcyjnego*. Na życzenie *Nabywcy Dom Aukcyjny* może wysłać obiekt pod wskazany przez niego adres, jeżeli wszelkie koszty wysyłki, zapakowania i ubezpieczenia pokryje *Nabywca*.
4. Odpowiedzialność *Domu Aukcyjnego* za *Przedmiot Aukcji* ustaje w chwili odbioru obiektu w siedzibie *Domu Aukcyjnego* lub z chwilą nadania *Przedmiotu Aukcji* w urzędzie pocztowym lub firmie przewozowej.
5. O ile nie ustalono inaczej, za zakupione obiekty nie odebrane w terminie 30 dni od daty aukcji, *Dom Aukcyjny* będzie liczył składowe w wysokości 40 zł dziennie za jeden obiekt.

§ 15. REKLAMACJE

1. *Uczestnik* ma prawo składać reklamacje dotyczące nabytych *Przedmiotów Aukcyjnych*.
2. Reklamacja może zostać złożona w terminie 6 miesięcy od dnia zawarcia *Umowy*.
3. Reklamacja powinna zostać złożona w formie pisemnej.
4. *Dom Aukcyjny* ma obowiązek rozpatrzenia każdej reklamacji.
5. Prawidłowo złożona reklamacja powinna zawierać dane *Uczestnika* (imię, nazwisko, adres zamieszkania) oraz uzasadnienie reklamacji.

§ 16. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Niniejszy *Regulamin* wchodzi w życie z dniem 1 września 2017.
2. Zgodnie z obowiązującymi przepisami wywóz dzieł sztuki z Polski jest dozwolony, o ile obiekt spełnia warunki wymienione w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz.U. nr 162 poz. 1568 ze zm.).
3. *Dom Aukcyjny* jest zobowiązany do zbierania danych osobowych klientów dokonujących transakcji powyżej równowartości 15 000 euro zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2000 r. nr 116, poz. 1216 z późniejszymi zmianami).
4. Muzea rejestrowane mają prawo pierwokupu zabytków bezpośrednio na aukcji za kwotę wylicytowaną powiększoną o opłatę aukcyjną zgodnie z ustawą o muzeach z dnia 21 listopada 1996 r. (Dz. U. z 1997 r., nr 5, poz. 24, ze zm.).

1 PIOTR MICHAŁOWSKI

(Kraków 1800 – Krzysztoforzyce / Krzyżtoporzyce 1855)

POCZTYLION FRANCUSKI, 1832 – 1835

akwarela, ołówek, papier, 30 x 24,4 cm (w św. p-partout)

15 000 zł **estymacja: 18 000 – 25 000**

Proweniencja: kolekcja prywatna w Londynie.

Wśród akwarel, rysunków i obrazów olejnych malowanych przez Michałowskiego w latach 1832-1835 podczas jego pierwszego pobytu w Paryżu wyodrębnia się zespół prac przedstawiających konnych pocztylionów. Wśród nich szczególnie bliską analogią jest tu akwarela *Para koni w zaprzęgu z pocztylionem* (patrz niżej: katalog MN Kraków 2000, nr 347, il.).

Porównaj: – *Piotr Michałowski 1800-1855. Wystawa dzieł artysty w dwusetną rocznicę urodzin*, [A. Zeńczak, B. Studziżba], Muzeum Narodowe w Krakowie 2000, nr kat 135,136, 344-350, 355, 356; ilustracje.

2 JULIUSZ KOSSAK

(Wiśnicz 1824 – Kraków 1899)

KLACZ ZE ŹREBIĘCIEM

akwarela, papier, 20 x 28,5 cm (w świetle passe-partout)
sygn. monogramem wiązanym p.d.: *JK*

Na odwrocie oprawy karta maszynopisu z orzeczeniem mgr. Leszka Ludwikowskiego potwierdzającego autorstwo Juliusza Kossaka (Kraków, 28 VII 1973 r.)

19 000 zł **estymacja: 20 000 – 25 000**

3 JULIUSZ KOSSAK
(Wiśnicz 1824 – Kraków 1899)

PYTANIE O DROGĘ, 1895

akwarela, tektura
25 x 34,2 cm (w świetle passe-partout)
sygn. l.d.: *JKossak | 1895* [inicjały wiązane]
U dołu pośrodku późniejszy napis położony przez syna Artysty: *Oryginalna praca mego ś.p. Ojca Juliusza Wojciech Kossak;* obok lakowa pieczęć z wyciśniętym z sygnetu herbem „Kos"

15 000 zł **estymacja: 16 000 – 25 000**

4 JULIUSZ KOSSAK
(Wiśnicz 1824 – Kraków 1899)

LUZAK W POCHODZIE WOJSKA, 1887

akwarela, gwasz, papier; 46,5 x 37,5 cm (w św. p-p)
sygn. p.d.: *Juliusz Kossak | 1887*
na plecach oprawy nalepka wystawy w warszawskim TZSP (druk, *rękopis*, stempel): 42211 Autor *Juliusz Kossak 42211* |Tytuł *Luzak* wykonanie akwarela | Cena *2500* Wł. *Berzon Włodzimierz* Data *18/II 32*.
Ponadto 4 stemple kolekcji oraz stempel z wpisanymi ręcznie danymi – metryczką – obrazu.

W załączeniu rękopiśmienna opinia prof. Jerzego Sienkiewicza z 1971 z potwierdzeniem autorstwa Juliusza Kossaka. Do opinii dołączona opisana fotografia obrazu.

20 000 zł **estymacja: 25 000 – 40 000**

Obraz opisany i reprodukowany:
– K. Olszański, *Juliusz Kossak*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1988, spis il. s. 125, nr 588, il. 588.

Julius Kossak
1887

5 ALFRED WIERUSZ-KOWALSKI
(Suwałki 1849 – Monachium 1915)

JAZDA SANIAMI

olej, deska (podłoże niejednolite)
całość: 22,6 x 13 cm
podpisany l.d.: *A. Wierusz-Kowalski*
na domalowanej części pejzażu

Podłoże obrazu nie jest jednolite: w nieznanym czasie połączono w całość dwie deseczki, wstawiając mniejszą o kształcie pióra (22,4 x 11 cm) w większą, prostokątną (22,6 x 13 cm). Lico ujednolicono poprzez uzupełnienie pejzażowego tła.

Na odwrocie karta maszynopisu z orzeczeniem dra. Kazimierza Buczkowskiego wystawionym w Krakowie dnia 30 lipca 1953 r. Autor, potwierdzając autorstwo Alfreda Wierusza-Kowalskiego, zauważa *„uzupełnienie późniejsze brzegu obrazka“*.

49 000 zł **estymacja: 55 000 – 85 000**

W środowisku monachijskim podobne, niewielkie obrazy malowane na deseczkach o specyficznym kształcie pióra były bardzo popularne. Często też łączono razem – kilka „piór“ malowanych przez różnych artystów – tworzyło oryginalny dekoracyjny „wachlarz“. Na takich deseczkach-piórach Wierusz-Kowalski malował niejednokrotnie, znane są także podobne prace innych polskich artystów, m.in. Władysława Czachórskiego.

W wypadku naszego obrazu zrezygnowano jednak z tej formy, nadając kompozycji kształt prostokąta i umiejętnie, z wielkim wyczuciem koloru, domalowując pejzaż w tle.
Sanna wyróżnia się specyficznym światłem zimowego zmierzchu, z zanikającą już ciepłą poświatą zachodzącego słońca i głębokimi cieniami na błękitniejących śniegach. Podobne efekty luministyczne, stosowane po mistrzowsku i z upodobaniem, pełniły ważną rolę w obrazach Wierusza-Kowalskiego, w których – wedle słów krytyka – *„prawda oświetlenia jest zadziwiająco naturalną“*.

6 JULIAN FAŁAT

(Tuligłowy [dawny okręg lwowski, dziś województwo podkarpackie] 1853 – Bystra k. Bielska 1929)

DWAJ JEŹDŹCY, przed / lub 1914

akwarela, papier, 42,5 x 77,5 cm
sygn. p.d.: *JFałat* (inicjały wiązane)

28 000 zł **estymacja: 30 000 – 50 000**

Proweniencja: wiedeńskie zbiory dr. Emila Merwina. W 1969 pokazany w antykwariacie Czesława Bednarczyka (Kunst und Antiquatäten, Dorotheengasse 12) w Wiedniu.

Obraz jest – odmiennym w szczegółach – akwarelowym studium do większej kompozycji olejnej z roku 1914, a znanej p.t. *Mnich* (por.: M. Treter, *Fałat*, „Sztuki Piękne", R. 2, 1925/1926, nr 7, il. s. 301).

Prezentowany obraz *Dwaj jeźdźcy* jest opisany i reprodukowany, m.in. w:

– J. Sienkiewicz, *Bedeutende Gemälde Polnische Meister*, Kunst und Antiquitäten. C. Bednarczyk, Wien 1969, s. 130, nr kat. 67, il. 67 s. 131;

7 TEODOR AXENTOWICZ

(Braszów w Siedmiogrodzie 1859 – Kraków 1938)

HUCUŁKA Z DZBANEM

pastel, akwarela, papier
60 x 45,2 cm (w świetle passe-partout)
sygn. p.d.: *T. Axentowicz*

28 000 zł **estymacja: 30 000 – 40 000**

Więcej – www.agraart.pl

8 ROMAN KOCHANOWSKI

(Kraków 1857 – Freising k. Monachium 1945)

O ZACHODZIE. ZBIERANIE CHRUSTU W BRZOZOWYM LESIE, ok. 1895

olej, deska 29 x 18,5 cm

10 000 zł **estymacja: 12 000 – 20 000**

9 ZYGMUNT SIDOROWICZ

(Lwów 1846 – Wiedeń 1881)

SZATRY CYGAŃSKIE, 1877

olej, deska, 20,8 x 37 cm
sygn. l.d.: *Sidorowicz 1877*

55 000 zł **estymacja: 60 000 – 80 000**

Obozowiska Cyganów, rozbite wśród wysokich sosen, przedstawiane w porze zmierzchu lub o zachodzie słońca, to jeden z ulubionych motywów Sidorowicza, kilkakrotnie powracający w jego obrazach z siedemdziesiątych lat XIX w.

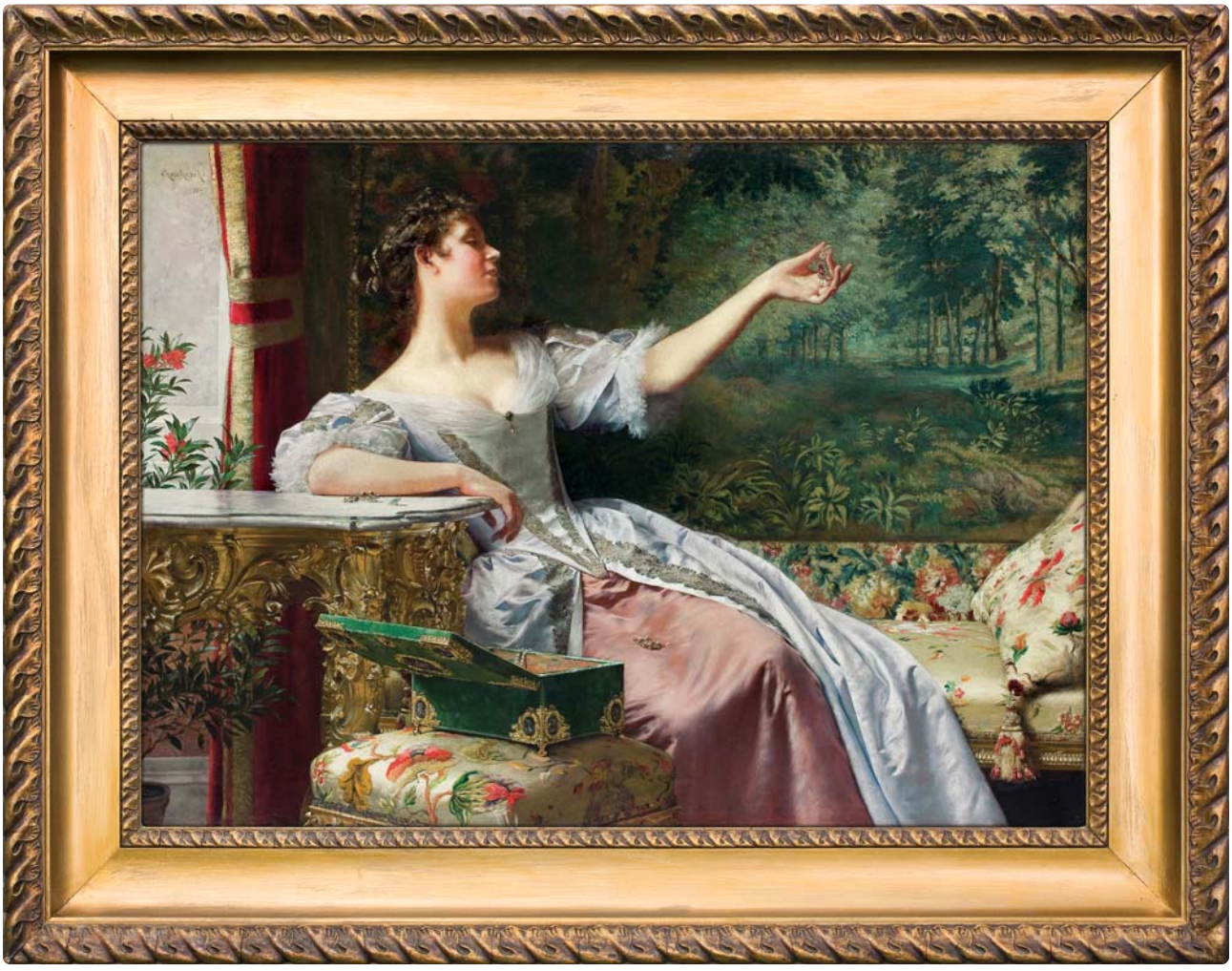

10 WŁADYSŁAW CZACHÓRSKI

(Lublin 1850 – Monachium 1911)

BLASK KLEJNOTU, 1897

olej, płótno dublowane, 55,5 x 76 cm
sygn. l.g.: *Czachórski | 1897*

450 000 zł **estymacja: 500 000 – 700 000**

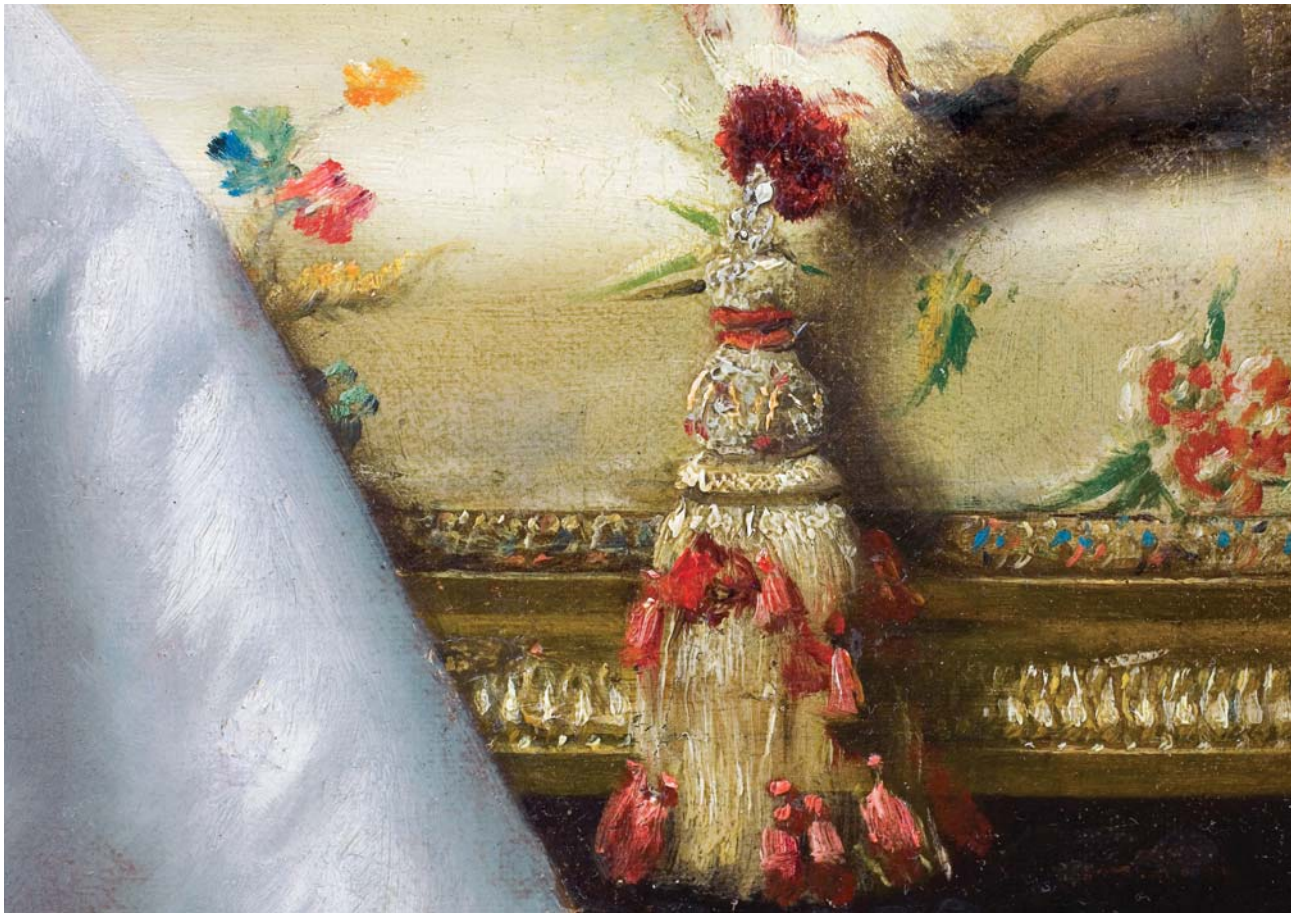

Proweniencja:
Pierwszym właścicielem *Blasku klejnotu*, który pozyskał obraz od samego Artysty, był Zdzisław Dębicki (1871-1931), młodopolski poeta, pamiętnikarz, krytyk, publicysta, który – w latach 1918-1929 pełnił, m.in. funkcję redaktora naczelnego „Tygodnika Ilustrowanego". Dębicki był także zamiłowanym bibliofilem, w swym warszawskim mieszkaniu zgromadził wspaniałą bibliotekę. Po jego śmierci – aż do chwili obecnej – obraz pozostawał w zbiorach rodzinnych w Warszawie, następnie w Trójmieście. Przetrwał Powstanie Warszawskie – wycięty z ramy i wyniesiony z gruzów.
Po wojnie poddany został konserwacji w pracowni prof. Bohdana Marconiego.

Autor obrazu – Władysław Czachórski – był artystą sławnym, uznanym i wysoko cenionym za mistrzostwo swej sztuki. *„Respekt wobec natury, radość świata i przedmiotów, a także niezmordowana sumienność zbliżały go do mistrzów niderlandzkich, których dzieła były mu niedoścignionym pierwowzorem. Nie było żadnej kokieterii w jego płynnych, swobodnych pociągnięciach pędzla, które przy całej pewności zachowały subtelną świeżość. Dążył do doskonałej jedności formy i koloru, a wychodząc zawsze od najdokładniejszego, szczegółowego opanowania formy, gardził w swym niezależnym mistrzostwie wszystkimi tanimi, wizualnymi efektami. Charakteryzowała go radość świadomego smakowania przy wyborze motywu, który zawsze odpowiadał poważnej wytworności jego własnej osobowości. Miał klasę i elegancję nierozdzielną ze swą osobowością nie tylko artystyczną.*
Te damy [...] *z niedbałą miękką gracją wtulone w bujające fotele, połysk atłasów, prawdziwe koronki i tkane złotem brokaty ich sukien, biżuteria i kwiaty swobodnie trzymane w dłoni – to wszystko malować i znów na nowo malować, w niewiele różniących się, ale pełnych wdzięku wariantach, było dla tego artysty zadaniem i przyjemnością jego życia."* [1]
Czachórski malował stosunkowo niewiele; *„z pracowni jego co roku wychodziło kilka obrazów zaledwie, gdyż chęć doprowadzenia każdego z utworów do możliwej doskonałości znacznie opóźniała pracę*. [...] *większość dzieł jego była wnet po ukończeniu nabyta..."* [2]

[1] A. Braun, *Władysław Czachórski*; cyt. za: H. Stępień, M. Liczbińska, *Artyści polscy w środowisku monachijskim w latach 1828-1914. Materiały źródłowe*, Warszawa 1994, s. 92);
[2] H. Piątkowski; patrz niżej wykaz literatury; s. 17.

Obraz opisany i reprodukowany:

– H. Piątkowski, *Władysław Czachórski*, Monografie Artystyczne, Tom XI, Nakład Gebethnera i Wolffa, Warszawa 1927, il. tabl. nlb. 15;
– A. Staszewska, *Rola kostiumu historycznego w malarstwie Władysława Czachórskiego*, [w:] *Ateny nad Izarą. Malarstwo monachijskie. Studia i szkice*, (red. E. Ptaszyńska), Suwałki 2012, s. 241-267 (o *Blasku klejnotu* na s. 264).

11 ALEKSANDER ORŁOWSKI [?]
(Warszawa 1777 – Petersburg 1832)

HUSARZ, 1818

akwarela, gwasz
23,8 x 18,3 cm (w świetle passe-partout)
sygn. l.d. *18 AO 18* [monogram wiązany]

8 000 zł **estymacja: 9 000 – 15 000**

Proweniencja: w roku 1910 własność dr Franciszka Chłapowskiego (1846-1923), lekarza, działacza społecznego i prof. Uniwersytetu Poznańskiego; później w kolekcji prywatnej.

Obraz wymieniony:
– W. Tatarkiewicz, Wystawa dzieł Aleksandra Orłowskiego (1777-1832), Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych, Warszawa listopad 1910, s. 181.

Obraz był pokazany w roku 1910 na wystawie dzieł Aleksandra Orłowskiego w warszawskim TZSP. Władysław Tatarkiewicz – autor wystawy i towarzyszącego jej katalogu – nie zdecydował się jednak na bezwarunkowe przypisanie tej pracy samemu Artyście, umieszczając ją w zespole „prac powstałych pod wpływem Orłowskiego". Możliwe, że autorem akwareli *Husarz* jest Aleksander Oborski (1779-1841), zaprzyjaźniony z Orłowskim rysownik i karykaturzysta, który naśladował styl przyjaciela *„z taką biegłością, że niektóre ich prace są trudne do zidentyfikowania, tym bardziej, że obaj używali takiego samego monogramu wiązanego* A O".
(cyt. za: M. Leśniakowska, *Oborski Aleksander*, [w:] SAP, t. VI, IS PAN, Warszawa 1998, s. 199-201), patrz bibliografia).

12 PIOTR MICHAŁOWSKI

(Kraków 1800 – Krzysztoforzyce / Krzyżtoporzyce 1855)

SCENA ULICZNA Z WOŹNICĄ PRZY ZAPRZĘGU
ORAZ KOBIETĄ Z OSIOŁKIEM, 1832-1835

akwarela, ślady ołówka, papier
14,6 x 21 cm (w świetle passe-partout)
sygn. p.d.: *P. Michałowski*

45 000 zł **estymacja: 50 000 – 60 000**

Akwarela powstała w latach 1832-1835, w czasie pierwszego pobytu Piotra Michałowskiego w Paryżu. Tego rodzaju prace artysty cieszyły się wówczas ogromnym powodzeniem, a według współczesnych świadectw, *cały Paryż latał za jego końmi: artyści, amatorowie, znawcy, nieznawcy, wszyscy chcą mieć konie „Micalouskiego", jak go nazywają. Jednym słowem jest to człowiek nadzwyczajny: ma stado w głowie i więcej jeszcze bo sprzedaje swoje konie na wagę złota, czego by z żywymi końmi nie dokazał.* [1]

Wiele akwarel zakupiono wówczas do Anglii i Ameryki, o tych, które zostały we Francji, pisano, że osoby które je posiadają, nie pozbyłyby się ich za żadną cenę. O swoim powodzeniu Artysta donosił wówczas ojcu: *Pokazanie moich robót kilku amatorom, artystom sprawiło, niespodziewany skutek: zastałem już w Paryżu wiele żądań na rysunki moje i nie chcąc się z potrzebnych szkiców ogałacać, musiałem wiele odmówić. Wszyscy znajomi artyści mówią, że wkrótce do wielkiej wziętości dojdę*. [...] *Trzeba tylko Panu Bogu dziękować za ten niespodziany i pomyślny rezultat i z wytrwałością korzystać z otworzonego pola.* [2]

Akwarele te jednak rozproszyła po świecie popularność Michałowskiego i dziś znamy tylko niewielką ich liczbę. Cały ów zespół – wedle słów monografisty artysty, Jana K. Ostrowskiego – *łączy przemyślana, choć swobodna kompozycja, ścisłe dostosowanie skali figur do kształtu i rozmiarów karty, delikatność plamy barwnej, uzyskanej za pomocą lekkich, krótkich pociągnięć pędzla, wreszcie staranne* [...] *wykończenie szczegółów. Koloryt jest żywy, jasny, z użyciem przejrzystych błękitów i brązów, uzupełnionych niekiedy plamami czerwieni i żółcieni. Sceny umieszczone są w realnej, ale zazwyczaj szkicowo potraktowanej, przestrzeni, z bielą papieru przebijającą przez delikatny ton tła. Wszystkie akwarele opatrzone są starannie wykaligrafowanymi sygnaturami, nieodmiennie w wersji „P. Michalowski", która oszczędzała obcemu odbiorcy trudności wynikających ze specyfiki polskiej ortografii.* [3]

[1] cyt. za: n.n. [Celina Michałowska], *Piotr Michałowski. Rys życia, zawód artystyczny, działalność w życiu publicznym*, Kraków 1911, s. 58-61;
[2] cyt. za: J. K. Ostrowski, *Piotr Michałowski*, Warszawa 1985, s. 136;
[3] Ostrowski, j.w. s. 55).

13 MICHAŁ PŁOŃSKI

(Warszawa 1778 – Warszawa 1812)

KOSZYKARZ, 1805

akwaforta, papier, odcisk płyty: 29,8 x 22,8 cm
(w świetle passe-partout: 28,7 x 22,2 cm)
sygn. na płycie po lewej, pod sceną centralną:
M Płoński f 1805
Na odwrocie oprawy dwukrotnie odbity stempel kolekcji: ZBIORY | St. Szenica.

Proweniencja:

rycina ze zbiorów Stanisława Szenica (1904-1987) prawnika, pisarza, varsavianisty, kolekcjonera, darczyńcy na rzecz Muzeum im. J. Kasprowicza w Inowrocławiu; w latach siedemdziesiątych ofiarowana przezeń obecnemu właścicielowi.

7 000 zł **estymacja: 9 000 – 12 000**

„Uznawany za najlepszą graficzną pracę Płońskiego Koszykarz*, daje nam zgrupowany na jednej rycinie przegląd niemalże całej twórczości i zainteresowań artysty /.../ Jasna w walorze, precyzyjnym konturem rysowana postać handlarza występuje na szarym w ogólnej tonacji tle sterty koszów, w których gęsto kładziona krótka kreska pozwala nam odczytać niemalże rodzaj splotu wikliny. Ciemna plama kapelusza tworzy centralny akcent walorowy kompozycji, wyodrębniając zarazem z tła twarz modela.* [...] *Marginesy ryciny wypełnia aż 12 drobnych kompozycji: znajdziemy tu zarówno scenki rodzajowe, rzadki u artysty szkic pejzażowy, jak i przede wszystkim pięknie rysowane i wnikliwie charakteryzowane głowy. Znajdziemy też* [...] *psy, będące tak częstym tematem grafiki Płońskiego"* (K. Czarnocka).

W twórczości artysty jest ta rycina *„ukoronowaniem rodzajowej tematyki"*, dziełem odznaczającym się *„nie tylko ogromną precyzją kreski, ale i wielką subtelnością, i elegancją ujęcia, a także tak istotną dla Płońskiego charakterystyką psychologiczną"* (I. Jakimowicz).

Michał Płoński *„robotą swoją najsłuszniej na nazwę polskiego Rembrandta zasłużył. Śmiałość, znajomość rysunku, prawda i życie, moc i ogień* [...] *są główne cechy jego robót, które wszędzie poszukują i popłacają. Każdy, nawet największy znawca na pierwszy rzut oka późniejsze dzieła Płońskiego, przypisuje Rembrandtowi, a dopiero po dłuższym wpatrzeniu się, rozeznać może, że je inna ręka, równie jak tamta biegła* [...] *utworzyła."* (J. G. Pawlikowski, *Wiadomość o rytownikach Polakach i cudzoziemcach u nas osiadłych*, „Czasopism naukowy Księgozbioru Publicznego, im. Ossolińskich", [Lwów] R. 2, 1829, z. 3, s. 115)

„Płoński jest rysownikiem nieomylnym. Robotę jego cechuje niezwykła czystość i precyzja; ani jednej formy niepewnej, zamazanej czy zagubionej. W tym leży źródło elegancji jego rysunku. [...] *Wszakże naturalny pociąg oddalił go z czasem od tematów raczej wulgarnych, ku którym miała pewną skłonność szkoła Norblina, i zbliżył do tych, które w sobie samych miały elegancję: do twarzy rasowych, postaci gibkich, strojów dobrze skrojonych. Mało jest w ówczesnej sztuce równie pięknych głów, jak te, które wyrył na marginesie swego Koszykarza z r. 1905."* (Wł. Tatarkiewicz)

Jako wybitne dzieło grafiki polskiej początku XIX w. *Koszykarz* był wielokrotnie opisywany i reprodukowany. Do najważniejszych opracowań należą, m.in.:

– E. Rastawiecki, *Słownik rytowników polskich tudzież obcych w Polsce osiadłych lub czasowo w niej pracujących*, Poznań 1886, ss. 241-246; [o *Koszykarzu* na s. 246, nr kat. 33];
– W. Tatarkiewicz, *Michał Płoński*, Monografie artystyczne pod red. M. Tretera, Tom X, Warszawa 1929, s. 15, il. okładka oraz dwie ostatnie tablice;
– K. Czarnocka, *Półtora wieku grafiki polskiej*, Warszawa 1962, s. 61, il. na s. 60;
– I. Jakimowicz, *Pięć wieków grafiki polskiej*, MNW, Warszawa 1997, s. 58, 350, il. na s. 56, nr kat. 457;
– [A. Bernatowicz] *Płoński Michał*; [w:] *Słownik artystów polskich i obcych w Polsce działających; malarze, rzeźbiarze, graficy*, T. VII, Instytut Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2003; o *Koszykarzu* na s. 298; całość wraz z pełną bibliografią do 1999 r. na ss. 298-301.

14 ROMAN KOCHANOWSKI
(Kraków 1857 – Freising k. Monachium 1945)

PORTRET DZIEWCZYNY

węgiel, papier, 23,5 x 16,7 (w świetle passe-partout)
sygn. u dołu kompozycji, pośrodku: *R Kochanowski*
Na odwrocie oprawy nalepka drukowana o treści:
Ludwig [....] | MÜNCHEN 23 | Victoriastr. 8, Telefon
33 91 76 – niżej oddarty fragment z nieczytelnym,
szczątkowo zachowanym napisem ołówkiem

3 000 zł **estymacja: 5 000 – 10 000**

15 TEOFIL KWIATKOWSKI

(Pułtusk 1809 – Avallon w Burgundii 1891)

SCENA DWORSKA, ok. 1840

akwarela gwasz, papier, 17,4 x 23,3 cm
sygn. p.d.: *T. Kwiatkowski*

6 000 zł **estymacja: 8 000 – 15 000**

Akwarela jest jedną z kompozycji należących do wątku historyzującego, który przewijał się przez całą niemal twórczość Kwiatkowskiego. Szerzej pisała o nim monografistka artysty Aleksandra Melbechowska-Luty. Wątek ten, dotycząc spraw „nie polskich, ale pojętych ogólnie" wiązał się „z pewnym kręgiem tematów rozpowszechnionych w sztuce francuskiej pierwszej połowy XIX w., z rodzajem zwanym przez Francuzów *scene d'histoire anecdotique* oraz z osławionym *style troubadour*. /.../ Zbliżone bardziej do anegdoty literackiej modnych naówczas romansów niż do gatunku historycznego malarstwa, wiążą się one /.../ z wizją wymarzonych, idealnie pięknych ludzi i pejzaży. Cały ów świat przeszłości wyimaginowanej i bardzo romantycznej zaludniają istoty przebrane za paziów, dworaków i rycerzy, królewskie dzieci bawiące się w ogrodach, zakochane heroiny, muzykujące damy i trubadurzy". (A. Melbechowska-Luty, *Teofil Kwiatkowski 1809-1891*, Wrocław-Warszawa-Kraków 1966, ss. 91, 92).

Kilka przykładów takich romantycznych kompozycji, scen „przesyconych atmosferą tajemniczą i baśniową" ze zbiorów polskich i francuskich pokazano w roku 2010 w warszawskim Muzeum Narodowym na wystawie „Chopin i jego malarz Teofil Kwiatkowski". Reprodukowane są w obszernym katalogu: *Chopin i jego malarz Teofil Kwiatkowski (1809-1891)*, MNW Warszawa 2010, il. na s 186-186 oraz s. 304-307.

16 JAN RUBCZAK
(Stanisławów 1884
– obóz koncentracyjny w Auschwitz 1942)

DREWNIANY KOŚCIÓŁ ŚW. ANNY
W RADZIEJOWIE

kredka, akwarela, papier, 35,2 x 50,3 cm
sygn. p.d.: *Jan Rubczak* | *Radziejów*

4 500 zł **estymacja: 5 000 – 10 000**

Obraz przedstawia stary (1723), drewniany kościół św. Anny w Radziejowie, spalony w roku 1942 i dziś już nieistniejący.

17 WŁODZIMIERZ TETMAJER

(Ludźmierz na Podhalu 1862 – Kraków 1923)

CHATA W BRONOWICACH

olej, tektura, 50 x 71 cm
sygn. ołówkiem p.d.: *W. Tetmajer*
Na odwrocie trudno czytelne napisy niebieską kredką i ołówkiem.

23 000 zł **estymacja: 25 000 – 40 000**

18 JÓZEF MEHOFFER

(Ropczyce k. Lwowa 1868 – Wadowice 1946)

AKT KOBIETY – OGIEŃ, 1906
Studium do obrazu *Poskromienia żywiołów*

węgiel, papier żeberkowy z monogramem „Ingres 1862“, 48 x 31,2 cm
(wymiar w świetle passe-partout: 45,5 x 30 cm)
napis obcą ręką l.d.: *Izb hand przemysł Obraz | Kraków J. M.*

6 000 zł **estymacja: 10 000 – 20 000**

Pochodzenie: własność artysty, a następnie jego syna dra Zbigniewa Mehoffera w Krakowie.

Rysunek jest studium postaci symbolizującej żywioł Ognia w obrazie *Poskromienie żywiołów (Geniusz ujarzmiający żywioły)* namalowanego w roku 1906 do sali posiedzeń gmachu Izby Handlowej i Przemysłowej w Krakowie (popularny „Dom pod Globusem“ przy ul. Długiej 1). Pierwotnie projekt dekoracji tej sali powierzono Stanisławowi Wyspiańskiemu, a po jego rezygnacji – Józefowi Mehofferowi. W latach 1905-1907 artysta zaprojektował dekorację i całe wyposażenie wnętrza wielkiej sali posiedzeń Izby (plafon, polichromię ścian, boazerię, witraże, meble). Centralnym elementem dekoracji był właśnie – umieszczony ponad trybuną prezydialną, na wprost audytorium – ogromny obraz *Poskromienie żywiołów* (363 x 260 cm).

To reprezentacyjne wnętrze – najważniejsza mehofferowska realizacja w zakresie wnętrza świeckiego – niszczejące od roku 1950 (po likwidacji instytucji Izby Handlowej i Przemysłowej) – zostało przywrócone do dawnego stanu w latach 1973-1994, podczas renowacji i konserwacji Domu pod Globusem.

Rysunek opisany i reprodukowany, m.in. w:

- *Józef Mehoffer. Katalog wystawy zbiorowej* [wstęp H. Blum, katalog oprac. Z. Tobiaszowa, Z. Kucielska] Muzeum Narodowe w Krakowie, Kraków 1964, s. 175, nr kat. 338 (*Studium do obrazu dekoracyjnego „Ujarzmienie żywiołów“:* wł. dr Zbigniew Mehoffer);
- Z. Beiersdorf, J. Purchla, *Dom pod Globusem dawna siedziba krakowskiej Izby Handlowej i Przemysłowej*, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1988, s. 90, nr kat. B 16, il. 77; także spis ilustracji, s. 102; porównaj też obraz *Poskromienie żywiołów*: il. barwna VII.

O dekoracji sali posiedzeń gmachu Izby Handlowej i Przemysłowej pisali, m.in. także:

- J. Puciata-Pawłowska, *Józef Mehoffer*, Ossolineum, Wrocław 1969;
- A. Radajewski, *Józef Mehoffer*, Warszawa 1976.

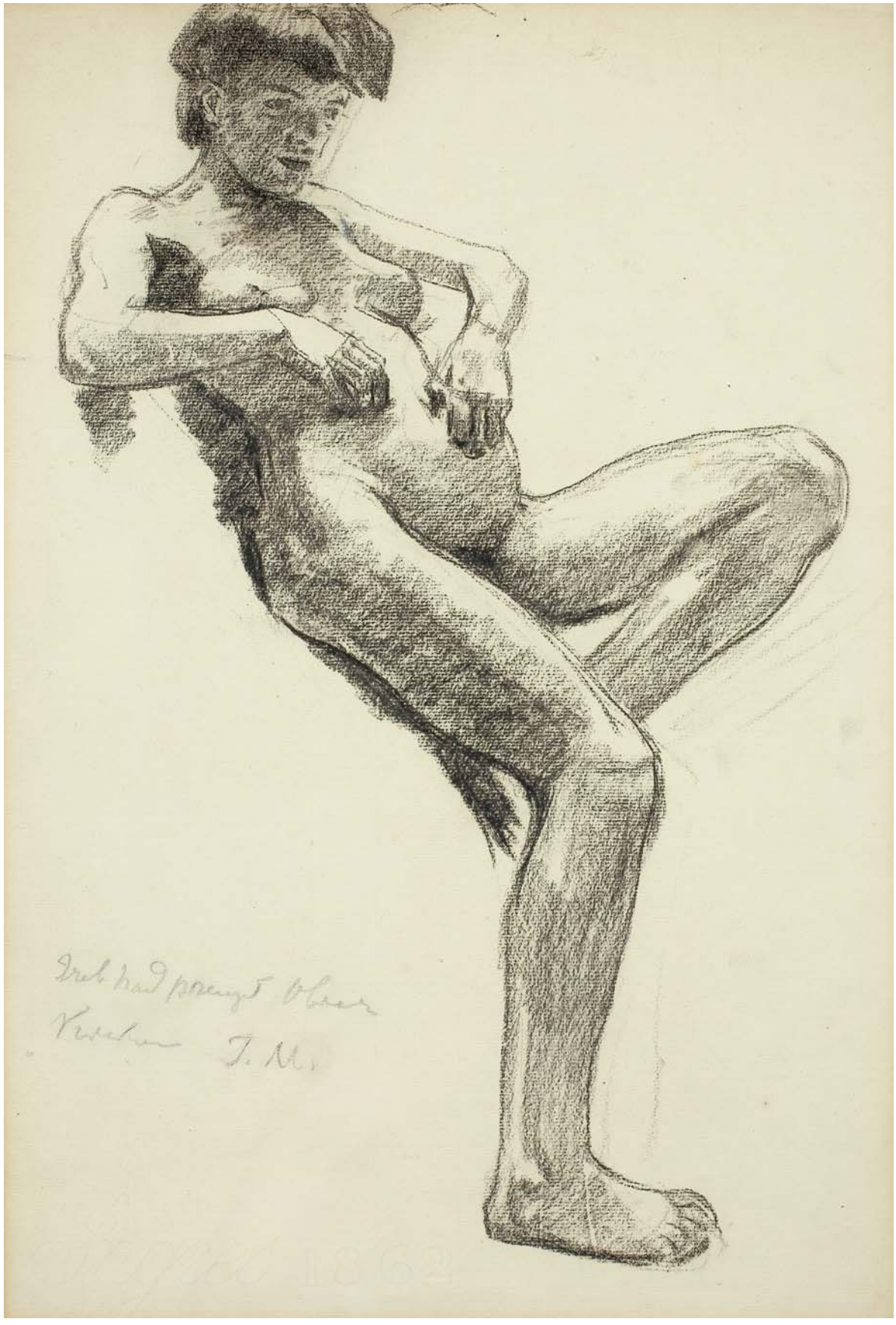

19 MARIAN KONIECZNY
(Jasionowo 1930 – Kraków 2017)

STAŃCZYK, 1993

brąz, wys. 36 cm; sygn. z tyłu: *MKonieczny 93*

9 000 zł **estymacja: 10 000 – 15 000**

Postać Stańczyka, ujęta w pozie z obrazu *Hołd pruski*, jest elementem pomnika Jana Matejki. Pomnik zaprojektowany w 1989 roku dla Krakowa, w 1994 został odsłonięty w Warszawie, na obrzeżach parku Morskie Oko przy ul. Puławskiej (pierwotnie bez figury Stańczyka, którą dodano w 1995 roku).

20 TEODOR AXENTOWICZ
(Braszów w Siedmiogrodzie 1859 – Kraków 1938)

PORTRET DAMY, po 1920

pastel, akwarela, papier
90 x 63,5 cm (w świetle ramy)
sygn. l.d.: *T. Axentowicz*

30 000 zł **estymacja: 35 000 – 40 000**

Więcej – www.agraart.pl

21 LEON WYCZÓŁKOWSKI

(Huta Miastkowska k. Siedlec 1852 – Warszawa 1936)

JAREMCZE XIII. DZWONNICA, 1910
(KAPLICZKA)

pastel, gwasz, papier, 69 x 49,5 cm
sygn. p.d.: *L. Wyczoł 910*

Dawna własność: p. Marta Bendetsonowa (zm. 1944).

„Plecy“ oklejone gazetą (krakowski „Czas“ 1910).

U góry trzy nalepki wystaw w warszawskim Towarzystwie Zachęty Sztuk Pięknych (druki wypełnione *atramentem*, stemple):
– o treści: 16748 Autor *Leon Wyczółkowski* | Tytuł *Jaremcze XIII* Rodzaj dzieła *pastel* | Cena – Własność – Data nadesłania ...,
– o treści: 18291 Autor *Wyczółkowski Leon 18291* | Tytuł *Kapliczka* wykonanie *pastel* | Cena – Właściciel [papier oddarty; tekst nieczytelny] Data *10/VI 31*,
– o treści: 41607 Autor Wyczółkowski Leon 41607 | Tytuł *Kapliczka* wykonanie – | Cena – [papier oddarty; tekst nieczytelny] Data SIER. 1937

39 000 zł **estymacja: 40 000 – 70 000**

Obraz – przedstawiający drewnianą dzwonnicę przy starej cerkwi w Pasiecznej, nieopodal Jaremcza – powstał w roku 1910, podczas pobytu Wyczółkowskiego na Huculszczyźnie. Namalował tam około 60 pastelowych pejzaży, z których 15 pokazał na wystawie w warszawskiej Zachęcie w roku 1911. Zebrał też szkice do graficznej „Teki Huculskiej“ (1910).

Po latach Artysta, wspominając swój pobyt na Huculszczyźnie, mówił: *„Byłem czarowany. Te wsie na tle lasu. ... Barwne cerkiewki na Bukowinie ... 60 rzeczy z Jaremcza, Jabłonki, Worochty. Siedziałem tam wiosnę i lato. ... pejzaże, akwarele barwne, a na to pastel. Trzeba wiedzieć jak te kolory łączyć, np. na czerwonym tle zielonym kolorem.“*

Bibliografia dot. obrazu *Dzwonnica*:

– *Sprawozdanie TZSP za rok 1911*, s. 47 (tu wymienione 15 obrazów *Z Jaremcza*; dot. wystawy prac L. Wyczółkowskiego; bez katalogu);
– *Przewodnik nr 65, Wojciech Gerson i jego uczniowie*, [wstęp J. Kleczyński] Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych w Warszawie, lato 1931, s. 35, nr kat. 352 [*Kapliczka*, wł. M. Bendetson; pastel];
– *Leon Wyczółkowski 1852-1936. Dzieła malarskie, Przewodnik 125*, [oprac. M. Twarowska] TZSP w Warszawie, wrzesień 1937, s. 38, nr kat. 116 [p.t. *Jaremcze XIII. Dzwonnica;* własność p. M. Bendet sonowa; opis: *Dzwonnica – drewniana, poza rzadkimi gałęziami drzewka z prawej strony. Z lewej zżółkła brzoza i dachy domów*];
– J. Wiercińska, *Katalog prac wystawionych w Towarzystwie Zachęty Sztuk Pięknych w Warszawie w latach 1860-1914*, Wrocław-Warszawa-Kraków 1969, s. 418

Ogólnie o pejzażach z Jaremcza:
– Leon Wyczółkowski, *Listy i wspomnienia*, oprac. M. Twarowska, Wrocław 1960, s. 106-107;
– M. Twarowska, *Leon Wyczółkowski*, Warszawa 1962, s. 26.

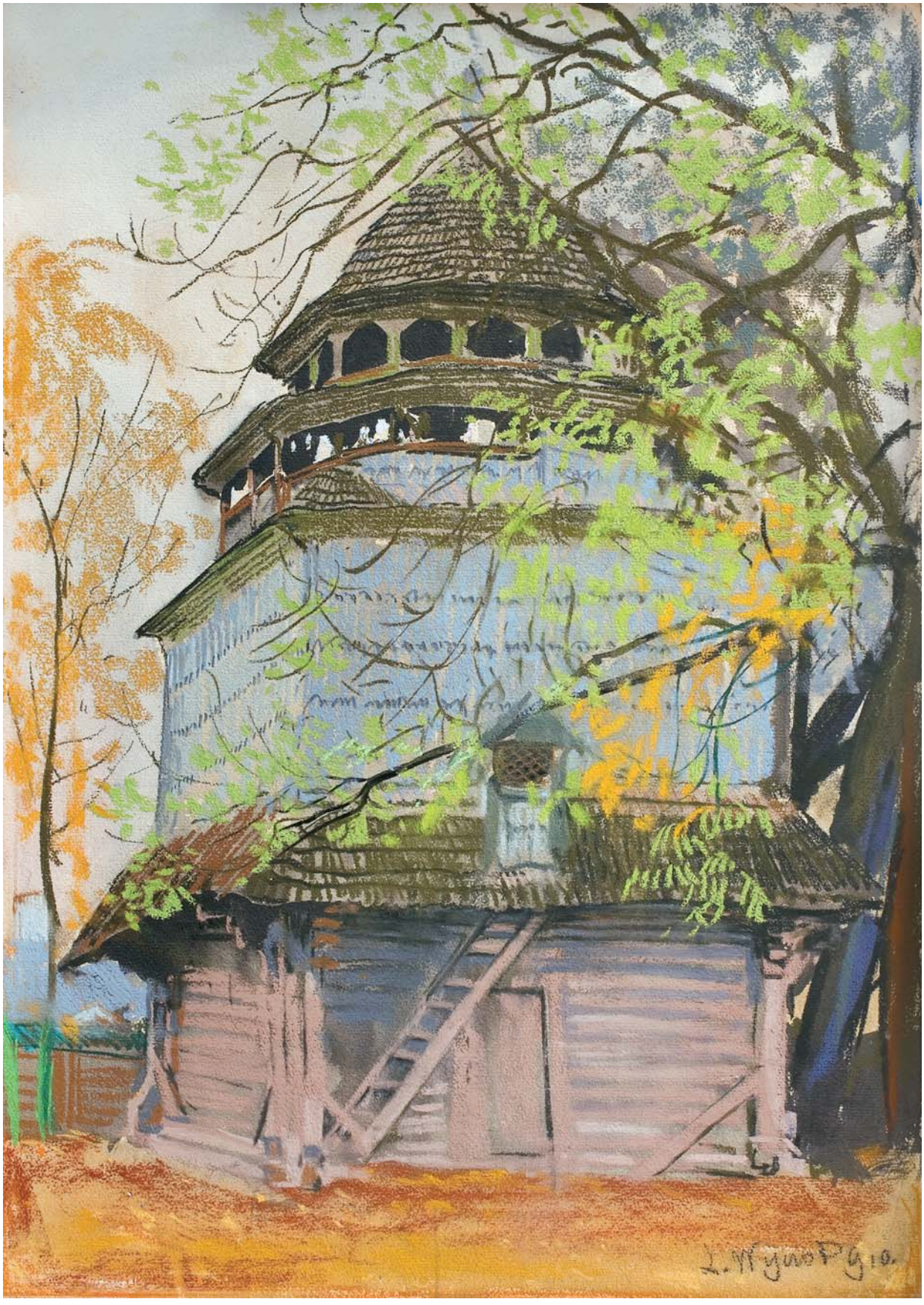

22 PIOTR MICHAŁOWSKI

(Kraków 1800 – Krzysztoforzyce/Krzyżtoporzyce 1855)

NAPOLEON NA WSPIĘTYM KONIU
ORAZ SZKICE POSTACI JEŹDŹCA, 1832-1835
na odwrocie: SZKICE NAPOLEONA NA KONIU

miękki ołówek, papier
44,7 x 57,5 cm (w świetle passe-partout)
Rysunek oprawiony w „dwustronną“ ramę, umożliwiającą ekspozycję zarówno awersu, jak i rewersu pracy.

48 000 zł **estymacja: 50 000 – 70 000**

Ten dwustronny rysunek – przedstawiający różne ujęcia jadącego konno Napoleona, jak również samego konia bez jeźdźca – wiąże się z rzeźbioną statuetką wykonaną przez artystę w Paryżu latach 1832-1835 i powstał zapewne jako szkic wykonany podczas pracy nad tą rzeźbą. Podobnie ujętą postać cesarza – z uniesioną w geście rozkazu prawą ręką – przedstawił Michałowski także w nieco późniejszym obrazie olejnym (1835-1837) i akwareli (1835) *Napoleon wydający rozkazy* (MN we Wrocławiu i w Krakowie).

Porównaj:

– *Piotr Michałowski 1800-1855. Wystawa dzieł artysty w dwusetną rocznicę urodzin*, [A. Zeńczak, B. Studziżba], Muzeum Narodowe w Krakowie 2000, nr kat 456 oraz 89 i 276, il.

23 JAN STYKA

(Lwów 1858 – Rzym 1925)

ZDEMASKOWANIE CHILONA (GLAUKUS WYBACZAJĄCY CHILONOWI)

Ilustracja do *Quo vadis* (tom 2, rozdz. 2)
rysunek roztartym ołówkiem i sztyftem ołówka
na gruntowanym kartonie naklejonym na tekturę,
41,1 x 29,2 cm
sygn. p.d.: *JStyka* [inicjały wiązane]

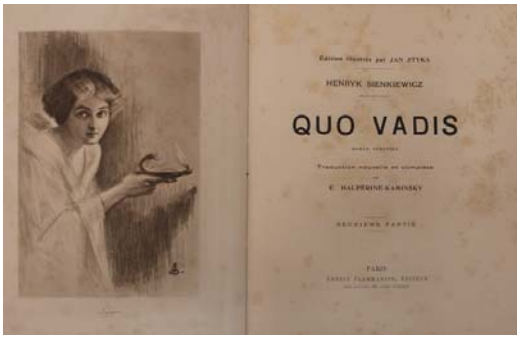

Na odwr. autorski napis atramentem – fragment tekstu powieści odnoszący się do przedstawionej sceny: *Dit Glaucos:* | *Céphase, que Dieu te pardonne* | *tes torts envers moi, comme je* | *te les pardonne au nom du Christ!* [Cefasie, niech ci tak Bóg odpuści krzywdy moje, jako ja ci w imię Chrystusa odpuszczam].

Ponadto napisy kredkami: – u góry: *14* | *Z*; – niżej $^{3829}/_{3785}$.
U dołu częściowo zachowana – drukowana nalepka firmy paryskiej; [...] & [...]ents | E. JACOB | 7, Rue Hégésippe-Moreau, 7 | PARIS [oraz dopisek atramentem:] *90 rue de Vaugira*[rd]. –

6 000 zł **estymacja: 8 000 – 15 000**

Rysunek *Zdemaskowanie Chilona*, przedstawiający dramatyczny epizod powieści Henryka Sienkiewicza *Quo vadis*, jest jedną z ilustracji opracowanych na zamówienie francuskiego wydawcy Ernesta Flammariona. Praca nad tym cyklem zajęła Janowi Styce kilka lat (1900-1903); artysta przygotował ponad 170 rysunków, reprodukowanych w wydaniu książkowym w postaci 60 dużych miedziorytów i ponad 100 drzeworytów (rytował Georges Lemoine). Trzy tomy *Quo vadis* ukazały się w latach 1901-1904. Było to ogromne przedsięwzięcie edytorskie i jedyne tak bogato ilustrowane wydanie powieści Sienkiewicza. W skład edycji – obok wydania popularnego – weszło też 100 luksusowych, numerowanych egzemplarzy, po 50 na japońskim i chińskim papierze.

Rysunki Styki miały różny charakter – rozbudowane, panoramiczne sceny reprodukowano na dwustronicowych planszach, inne wykorzystano jako reprodukcje całostronicowe, wiele umieszczano w obrębie tekstu, czasem w charakterze przerywników. Scena *Zdemaskowania Chilona* znalazła się na osobnej stronie, jako ilustracja drugiego rozdziału w drugim tomie powieści.

Zainteresowanie Styki tematem *Quo vadis* nie ograniczyło się do rysunków. W roku 1902 artysta powtórzył jeszcze niektóre motywy w cyklu kilkunastu obrazów olejnych, prezentowanych następnie na licznych pokazach. Po roku 1919 cały ten zespół znalazł się w domu Styki na Capri, gdzie malarz urządził specjalne Muzeum *Quo vadis*. W roku 1936, już po śmierci artysty, prace te – w liczbie 16 obrazów i 16 rysunków (w tym także *Zdemaskowanie Chilona*) – pokazano na wystawie w TZSP w Warszawie.

Rysunek wymieniony bądź reprodukowany, m.in.:

– H. Sienkiewicz, *Quo vadis, Roman des temps néroniens*, Illustré par Jan Styka, Editeur E. Flammarion, t. I-III, Paris 1901-1904 ; il. T. II, s. 25;
– [kat.], *„Quo vadis“ Jana Styki. Tadeusz Styka. Adam Styka*, [wstęp W. Bunikiewicz], Przewodnik Nr 110, TZSP Warszawa 1936; s. 9; nr kat. 20 (*Zdemaskowanie Chilona*, rysunek)
– M. Gorzelak, *Jan Styka jako ilustrator dzieł Henryka Sienkiewicza*, [w:] Rocznik Muzeum Narodowego w Kielcach, T. 23, Muzeum Narodowe w Kielcach, Kielce 2007, s. 347-368.

Styka

24 ALEKSANDER ŚWIESZEWSKI

(Warszawa 1839 – Monachium 1895)

PEJZAŻ Z WIATRAKIEM

olej, płótno (cienkie) naklejone na deseczkę
12,8 x 19,5 cm; sygn. p.d.: *A. Swieszewski.*
Na odwr. – na deseczce – mała ząbkowana nalepka
z rękopiśmiennym tekstem: *Aleksander Swieszewski* |
1839 – 1895 | *Strandlanschaft* | [?] *8010 giss.-*

10 000 zł **estymacja: 12 000 – 25 000**

Więcej – www.agraart.pl

25 FRANCISZEK TEPA

(Lwów 1828 – Lwów 1889)

Z PODRÓŻY DO EGIPTU, 1852

olej, tektura
26 x 38,5 cm (w świetle passe-partout)
sygn. l.d.: *F. Tepa*
pośrodku autorski napis i data: *Aleksandrya 19go Grudnia | 1852.*

18 000 zł **estymacja: 20 000 – 25 000**

Obraz malowany w Aleksandrii, podczas podróży artysty do Egiptu w roku 1852.

26 TADEUSZ STYKA

(Kielce 1889 – Nowy Jork 1954)

DZIEWCZYNA Z AMFORĄ

olej, tektura
72 x 55,5 cm
sygn. p.d.: *TADÉ. STYKA* –

32 000 zł **estymacja: 35 000 – 50 000**

Tadeusz Styka umie dostrzegać piękno rzeczy, które widzi. Dostrzega je przede wszystkim... w kobiecie. Jest par exellance *malarzem portretów kobiecych i jako taki zdobył już markę na zagranicznej giełdzie malarskiej – markę zasłużoną.* [...]
Typ jego to subtelna blondynka o smukłej linii, wytworna i szlachetna w swojej północnej urodzie [...] *to wykwintny malarz subtelnych markiz francuskich, pełnych spleenu arystokratek angielskich i kapryśnych lwic salonowych New Yorku.*

[Z recenzji w łódzkim dzienniku „Republika" nr 120 z dn. 3 V 1934]

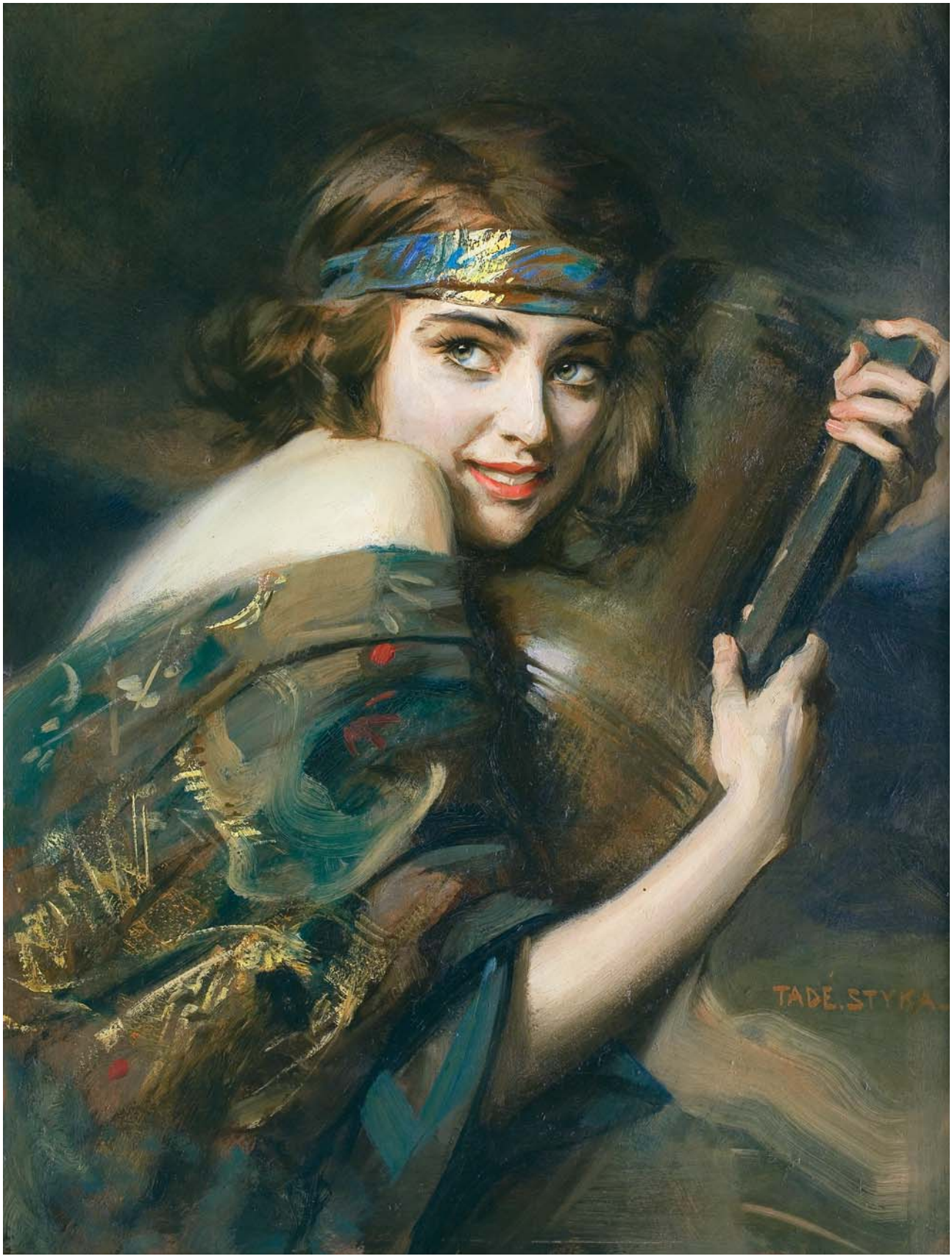
TADE. STYKA

27 STANISŁAW CHLEBOWSKI
(Pokutyńce na Podolu 1835
– Kowanówko k. Poznania 1884)

ULICZKA W STAMBULE

olej, płótno, 34 x 28 cm
sygn. przy dolnej krawędzi pośrodku: [....]*ki* [...]
Na odwrocie, na listwie krosna nalepka warszawskiej Desy przy ul. Foksal 21.

14 000 zł **estymacja: 16 000 – 20 000**

28 EDMUND BERNINGER
(Arnstadt, Turyngia 1843 – Lipsk 1929)

Z POŁUDNIOWEGO WYBRZEŻA

olej, płótno, 96 x 164 cm
sygn. p.d.: *E BERNINGER*

18 000 zł **estymacja: 20 000 – 30 000**

Więcej – www.agraart.pl

29 HENRYK SIEMIRADZKI

(Pieczeniegi (Biełgorod), przedmieście Charkowa 1843
– Strzałkowo k. Częstochowy 1902)

U ŹRÓDŁA

olej, płótno dublowane, 53,5 x 43 cm
sygn. p.d.: *H Siemiradzki*

330 000 zł **estymacja: 350 000 – 450 000**

Obraz *U źródła* jest jedną z tych pogodnych rzymskich sielanek, które Siemiradzki przez lata malował niejako obok swoich wielkich kompozycji. Na tle śródziemnomorskiego pejzażu przedstawiał artysta szczęśliwe pary zakochanych, dziewczęta czerpiące wodę ze źródła czy pogodne sceny rodzajowe. Obrazy te urzekają łagodnym nastrojem i tym, co określano „spokojem zachwytu" czy też „pięknem pełnym klasycznego spokoju". W prezentowanym obrazie – jak zawsze u Siemiradzkiego – uwagę zwraca rozświetlony słońcem pejzaż z błękitem nieba i morza, z bielejącymi w dali ścianami świątyń. Piękna, rozmarzona dziewczyna stoi w rozległym cieniu wysokiego drzewa, cieniu po którym biegają jasne, migotliwe plamy światła, przesianego przez gałęzie. Takie obrazy Siemiradzkiego – idealne krajobrazy z postaciami pięknych Rzymian lub Greków – odbierano jak spełnienie marzeń o Arkadii, krainie szczęśliwości, o harmonii między człowiekiem i naturą.

30 CHARLES BALTHASAR LARPENTEUR

(Paryż 1783 – Paryż po (?) 1846)

Para obrazów:

BUKIET KWIATÓW, 1820

olej, płótno, 32 x 24 cm
sygn. l.d.: *Larpenteur | 1820*

5 000 zł

BUKIET KWIATÓW

olej, płótno, 32 x 24,5 cm
sygn. p.d.: *Larpenteur*

estymacja: 6 000 – 15 000

31 PAUL WILHELM HARNISCH
(Reichenbach im Vogtland 1874
– czynny w Berlinie do 1956)

W LETNI DZIEŃ NAD JEZIOREM COMO

olej, płótno, 54 x 68 cm
sygn. l.d.: *P. HARNISCH* | [...] *RIVA*

7 000 zł **estymacja: 8 000 – 15 000**

Więcej – www.agraart.pl

32 WILHELM KOTARBIŃSKI

(Nieborów 1849 – Kijów 1921 lub 1922)

ULICZKA W RZYMIE, ok. 1880

olej, deska
28,5 x 18 cm
sygn. p.d.: *Kotarbińsk/./* | *Roma*
[sygnatura nieco zatarta]

Na odwrocie w górnej części ołówkowy szkic dwóch postaci.
U dołu ołówkiem napis: *Kotarbiński/../* | *83212*

50 000 zł **estymacja: 60 000 – 70 000**

33 RUDOLF PRIEBE
(Szulakowo w dawnej guberni kijowskiej 1889
– Rudolfstadt 1956)

POWRÓT Z POŁOWU

olej, płótno, 60 x 80 cm
sygn. l.d.: *Priebe*

5 000 zł **estymacja: 6 000 – 8 000**

Więcej – www.agraart.pl

34 HIACYNT ALCHIMOWICZ

(Dziembrów na Wileńszczyźnie 1841
– Perpignan [?] po 1897)

STARY MOST NA RZECE AGLY
W OKOLICACH PERPIGNAN

olej, płótno, 32 x 50 cm
sygn. p.d.: *H. D. Alchimowicz*
Na odwrocie 3 małe, nowe łaty. Na ramie firmowy stempel zakładu ramiarskiego w Perpignan o treści: LA FEUILLE D'ACANTHE | ENCADREMENTS D'ART | 7 Bis Av Ribere – 66000 PERPIGNAN | [rysunek telefonu] 04 68 54 27 80

9 000 zł **estymacja: 10 000 – 15 000**

35 PAUL LANGLOIS
(1858 – 1906)

ZABAWA Z MAŁPKĄ

olej, płótno, 76 x 63,8 cm
sygn. l.d.: *P. Langlois*

6 000 zł **estymacja: 8 000 – 12 000**

36 HEINRICH VON RUSTIGE
(Werl /Nadrenia Północna-Westfalia/ 1810 – Stuttgart 1900)

KRÓL POLOWANIA

olej, płótno, 63 x 94 cm
sygn. p.d.: *Rustige*
Na odwrocie dwie nalepki:
– z numerem 364 (druk);
– z tekstem rękopiśmiennym: *Heinrich Rustige | 1810 – 1900*

10 000 zł **estymacja: 12 000 – 20 000**

37 JOSEF THOMA
(Wiedeń 1828 – Wiedeń 1899)

MŁYN W GÓRACH

olej, płótno (dublowane)
68,5 x 105,5 cm
sygn. p.d.: *J. Thoma*

10 000 zł **estymacja: 12 000 – 20 000**

38 WŁODZIMIERZ BŁOCKI
(Lwów 1885 – Zakopane 1920)

GÓRAL, 1916

akwarela, ślady ołówka, papier
31,8 x 24,5 cm (w świetle passe-partout)
sygn. p.d.: *Błocki 916.*

3 000 zł **estymacja: 5 000 – 12 000**

Więcej – www.agraart.pl

39 WIKTOR KORECKI
(Kamieniec Podolski 1890
– Komorów k. Warszawy 1980)

STOGI

olej, płyta, 33 x 39 cm
sygn. l.d.: *WIKTOR KORECKI*

2 000 zł **estymacja: 4 000 – 8 000**

Więcej – www.agraart.pl

40 BOLESŁAW SZAŃKOWSKI
(Warszawa lub Pogwizdów 1873
– Fischbachau w Bawarii 1953)

DZIEWCZYNKA Z BUKIECIKIEM KWIATKÓW

olej, sklejka, 49,5 x 45 cm
sygn. p.d.: *Szańkowski*
Odwrocie zamalowane białą farbą;
napis ołówkiem: *H SWEER*

12 000 zł **estymacja: 15 000 – 25 000**

41 KARL ZADNIK

(Valašská Bystřice [d. Gross Bistritz] 1847 – Buchlovice 1923)

W SALONIE

olej, deska, 50 x 38 cm
sygn. l.d.: *K. Zadnik*; p.d.: *K Zadnik*

7 000 zł **estymacja: 8 000 – 15 000**

Więcej – www.agraart.pl

42 FRITZ WAGNER

(Monachium 1896 – Monachium 1939)

ROZMOWA PRZY STOLE

olej, płótno, 70,5 x 90,5 cm
sygn. p.d.: *Fritz Wagner | Mch.*

12 000 zł **estymacja: 15 000 – 20 000**

Więcej – www.agraart.pl

43 FERDINAND FELDHÜTTER

(Monachium 1842- Monachium1898)

PEJZAŻ ALPEJSKI O ZACHODZIE SŁOŃCA. MOTYW Z ALTAUSSEE Z WIDOKIEM NA TRISSELWAND

olej, płótno, 29 x 45 cm
sygn. l.d.: *Ferdinand. Feldhütter*
Na krośnie fragment nalepki z rękopiśmiennym tekstem: *Motiv von Altaussee mit der /./rieselwand* [!] | *Ferdinand. Feldhütter*

5 000 zł **estymacja: 6 000 – 12 000**

Altaussee – austriacka wioska w regionie Salzkammergut w Alpach, nad jeziorem Altauersee z górującym nad nią szczytem Trisselwand (1755 m).

44 PAUL WILHELM MEYERHEIM

(czynny w Berlinie w latach 1868 – 1895)

DOMY W ROTHENBURGU

olej, deska, 25,7 x 18,4 cm
sygn. l.d.: *P.W.M.*
na odwrocie napis ołówkiem:
Rothenburg o. d. Tauber | P.W. Meyerheim

8 000 zł **estymacja: 10 000 – 15 000**

Obraz przedstawia malownicze stare domy obok Markusturm (wieży św. Marka) przy Rödergasse w Rothenburgu ob der Tauber.

Więcej – www.agraart.pl

45 JOSEF BURGER

(Monachium 1887 – Monachium 1966)

PEJZAŻ JESIENNY
Z OŚNIEŻONYM SZCZYTEM

olej, płótno, 70,2 x 80,2 cm
sygn. l.d.: *J. Burger*

6 000 zł **estymacja: 8 000 – 15 000**

Więcej – www.agraart.pl

46 OTTO PIPPEL

(Łódź 1878 – Planegg k. Monachium 1960)

JESIEŃ W ALPACH

olej, płótno, 111,5 x 101 cm; sygn. p.d.: *OTTO PIPPEL* na odwr. 3 nalepki: – na ramie (druk, stempel): [Galerie Del Vecchio – Lei]pzig | N° 182 | Gegr. 1799 – Sieben AusstellungsSäle – [Gegr. 1799]; – autorska nalepka z drukowanym tekstem w j. niemieckim dotyczącym sposobu oprawy i ręcznie wpisanym tytułem: *Herbst im Wettersteingebirge*; – na krośnie nalepka z tekstem dot. praw reprodukcji i kopiowania obrazu

10 000 zł **estymacja: 12 000 – 20 000**

Wettersteingebirge – pasmo górskie w Alpach Bawarskich; najwyższym szczytem jest tu Zugspitze (2962 m).

otto pippel

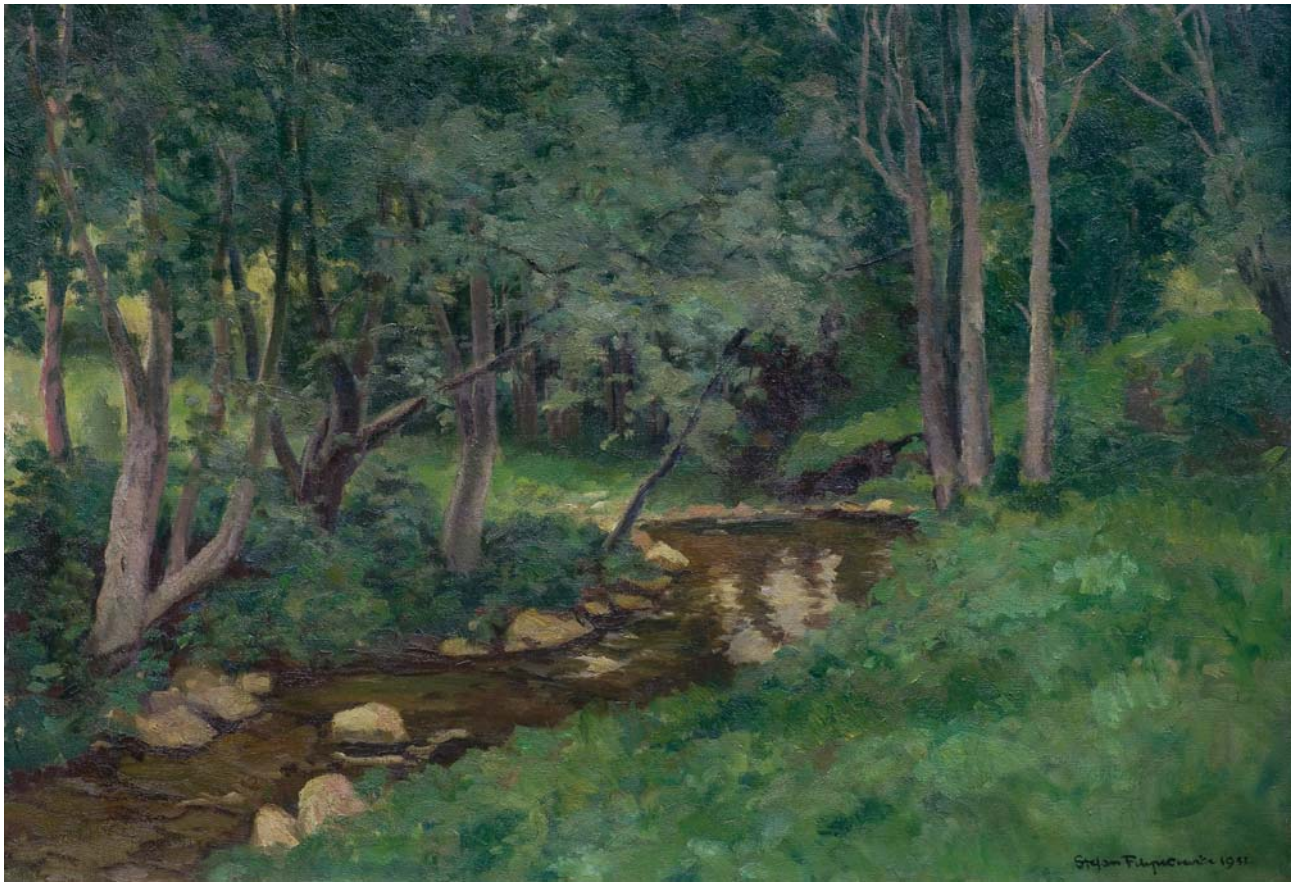

47 STEFAN FILIPKIEWICZ

(Tarnów 1879
– obóz koncentracyjny w Mauthausen-Gusen 1944)

STRUMYK LEŚNY, 1932

olej, płótno, 70,5 x 101 cm
sygn. p.d.: *Stefan Filipkiewicz 1932*
Na odwrocie trzy nalepki wystawowe:
– nalepka wystawy w TZSP w Warszawie z nazwiskiem autora, tytułem obrazu *Strumyk leśny* i datą XI 1933;
– nalepka wystawa w TPSP w Krakowie z nazwiskiem autora i tytułem obrazu;
– nalepka nieokreślonej wystawy z tytułem obrazu oraz stemplem: STEFAN FILIPKIEWICZ | KRAKÓW SIEMIRADZKIEGO 23[?] | ATELIER SIEMIRADZKIEGO 30.

Ponadto nalepka z numerem 11.

Obraz wymieniony i reprodukowany w:
– *Wystawy zbiorowe Filipkiewicza Stefana, Gedliczki Zdzisława, Potworowskiego Tad., Taranczewskiego Wacł., Wiszniewskiego Kaz.*, Towarzystwo Przyj. Sztuk Pięknych, Pl. Szczepański 4, Kraków październik 1933, s. 2; nr kat. 18;
– *Przewodnik 88. Wystawa zbiorowa prac Stefana Filipkiewicza* [...] *Wystawa ogólna*, Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych w Warszawie, listopad 1933, s. 3, nr kat. 14;
– *Wystawa zbiorowa Stefana Filipkiewicza*, [wstęp Wł. Kozicki], Tow. Zachęty Sztuk Pięknych Warszawa listopad 1933, s. 11, nr kat 14, il. nlb. 3.

16 000 zł **estymacja: 18 000 – 25 000**

Więcej – www.agraart.pl

48 WOJCIECH KOSSAK
(Paryż 1856 – Kraków 1942)

PRZY STUDNI. UŁAN I DZIEWCZYNA, 1911

olej, deska, 54 x 45,5 cm
sygn. p.d.: *Wojciech Kossak | 1911*
Na odwrocie – częściowo nieczytelne – napisy ołówkiem; w tym zsumowane kolumny cyfr.

33 000 zł **estymacja: 35 000 – 60 000**

49 JÓZEF CHLEBUS

(Rudze, gmina Zator k. Oświęcimia 1893
– Melk / oddział obozu Mauthausen-Gusen 1945)

KRAJOBRAZ PODGÓRSKI

olej, tektura, 46 x 68,5 cm
sygn. p.d.: *J. Chlebus*

5 000 zł **estymacja: 6 000 – 10 000**

50 JERZY KOSSAK

(Kraków 1886 – Kraków 1955)

SIWEK, 1934

olej, sklejka
40 x 30,3 cm
sygn. l.d.: *Jerzy Kossak 1934*

6 000 zł **estymacja: 8 000 – 12 000**

Więcej – www.agraart.pl

Jeny Kossak 1934

51 WOJCIECH KOSSAK
(Paryż 1856 – Kraków 1942)

EPIZOD BITWY POD STOCZKIEM, 1922

olej, płótno, 82 x 144,5 cm
sygn. l.d: *Wojciech Kossak | 1922*

68 000 zł **estymacja: 75 000 – 90 000**

Grzmią pod Stoczkiem armaty,
Błyszczą białe rabaty,
A Dwernicki na przedzie,
Na Moskala sam jedzie.
„Hej, za lance chłopacy
Czego będziem tu stali?
Tam się biją rodacy,
A my będziem słuchali?“
/.../
„Wszak to działa, nie dziwo?
Wszak to blisko, wiarusy.
Hej, na działa, a żywo!
Dalej naprzód krakusy!“
I krzyknęli wraz: „Hura!!!“
Właśnie, gdy wróg nacierał.
Co tam leci za chmura?“
Pyta sztabu jenerał.

Wincenty Pol, *Pod Stoczkiem*

Armaty od Stoczkiem zdobywała wiara
rękami czarnymi od pługa...

Gustaw Ehrenberg, *Gdy naród do boju...*

Wojciech Kossak – piewca chwały polskiego oręża i męstwa żołnierskiego – znaczną liczbę swych dzieł poświęcił dziejom powstania listopadowego (m.in. *Bateria Jabłonowskiego po szturmie na Warszawę*, 1897; *Noc listopadowa*, 1898; *Emilia Plater w potyczce pod Szawlami*, 1904, *Bitwa pod Kuflewem*, 1912, *Sowiński na szańcach Woli*, 1922). Do tego zespołu należy też *Bitwa pod Stoczkiem*, pełna ekspresji scena przedstawiająca moment szarży kawalerii polskiej na rosyjskie armaty. Motyw ten zresztą powtórzył artysta w kilkunastu replikach, malowanych głównie w latach 1920-1930, a czasem i później. Obrazy te – zwykle sporych rozmiarów, zachowując podstawowy zarys kompozycyjny – różnią się między sobą w opracowaniu szczegółów. Prezentowane tu płótno jest jedną z najwcześniejszych realizacji tematu. Malowane z rozmachem, sugestywnie oddaje dramatyzm zaciętej walki na śmierć i życie, gwałtowność i zamęt bitewny.

(porównaj, m.in.: K. Olszański, *Wojciech Kossak*, Wydawnictwo Ossolińskich 1982, il. 158)

Bitwa pod Stoczkiem – stoczona 14 lutego 1831 między dywizją jazdy gen. Józefa Dwernickiego, a rosyjską dywizją strzelców konnych gen. Fiodora Geismara – zakończyła się zwycięstwem Polaków, a choć nie miała większego znaczenia strategicznego, to wieść o niej wzmocniła wiarę w celowość walki o wolność narodu. W tym czasie bowiem – wedle relacji Stanisława Barzykowskiego, członka Rządu Narodowego – *Od wkroczenia nieprzyjaciela nie było żadnej pomyślnej wiadomości, owszem same smutne w obiegu krążyły pogłoski. Cofaliśmy się ciągle /.../ Dopiero zwycięstwo pod Stoczkiem podniosło ducha, rozweseliło umysły, kraj, stolica i wojsko uradowały się, wszystko nabrało otuchy i swobody /.../*
Pamięć ta przetrwała też w polskiej poezji, kulturze, sztuce...

1922

52 MICHAŁ STAŃKO
(Sosnowiec 1901 – Zakopane 1969)

ZIMA POD GIEWONTEM

olej tektura
50,2 x 70,5 cm
sygn. p.d.: *M. Stańko*

6 000 zł **estymacja: 8 000 – 15 000**

53 JERZY KOSSAK
(Kraków 1886 – Kraków 1955)

NAPOLEON W SANIACH.
POWRÓT SPOD MOSKWY

olej, tektura, 43,2 x 96 cm (w świetle ramy)
sygn. l.d.: *Jerzy Kossak*

28 000 zł **estymacja: 30 000 – 45 000**

54 CZESŁAW WASILEWSKI
(ZYGMUNTOWICZ)
(ok. 1875 – Warszawa/Łódź 1946/47)

KUROPATWY NA ŚNIEGU, po 1930

olej, płótno, 79,5 x 100 cm
sygn. p.d.: *I* (?) *Zygmuntowicz*

12 000 zł **estymacja: 15 000 – 25 000**

55 JERZY KOSSAK
(Kraków 1886 – Kraków 1955)

NA ZIMOWYM PATROLU, 1936

olej, płótno
102 x 81 cm
sygn. p.d.: *Jerzy Kossak | 1936*

23 000 zł **estymacja: 25 000 – 40 000**

Więcej – www.agraart.pl

Jerzy Kossak
1936

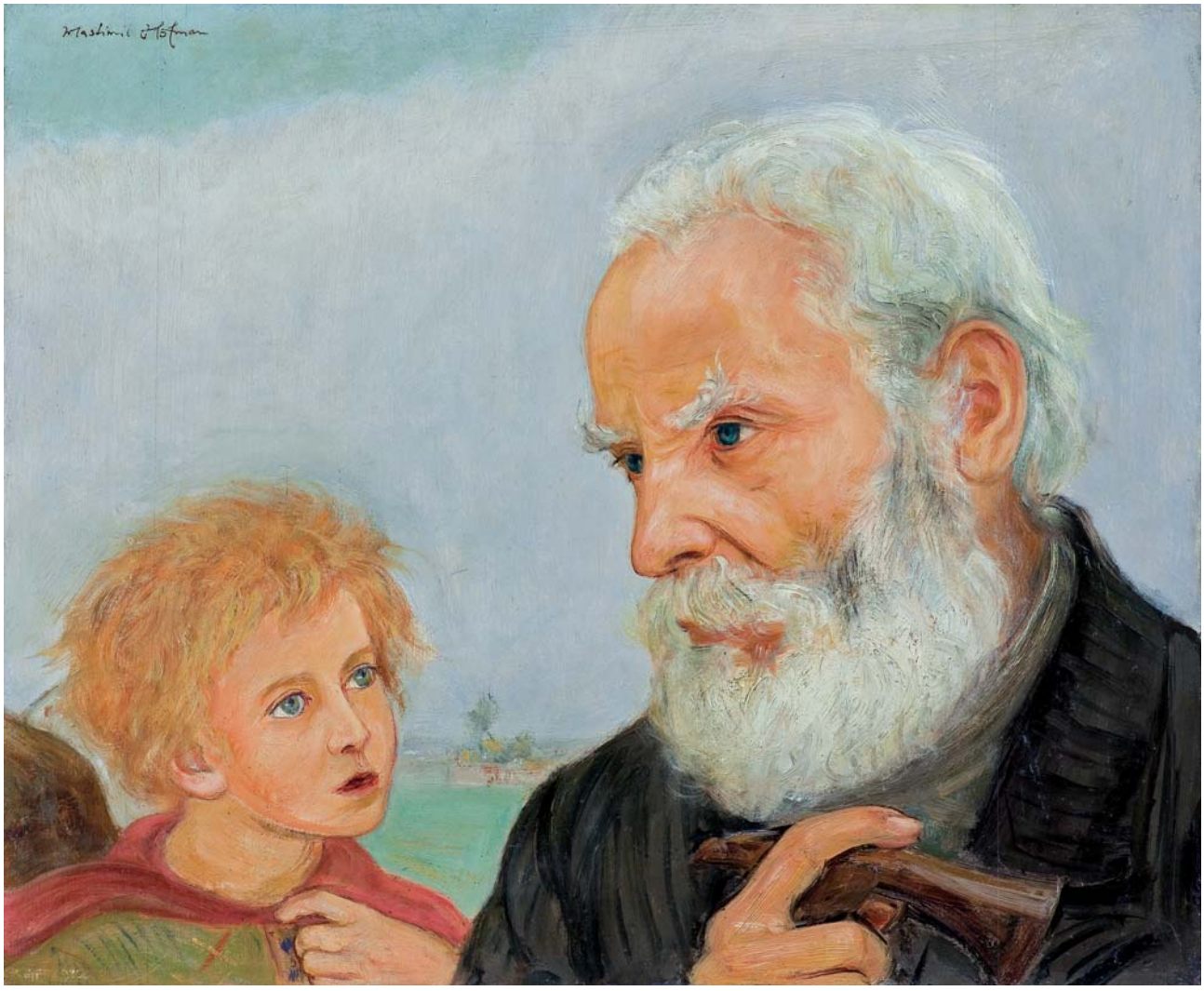

56 TEODOR AXENTOWICZ

(Braszów w Siedmiogrodzie 1859 – Kraków 1938)

DZIEWCZYNA W ZIELONEJ CHUŚCIE

olej, tektura, 27 x 35 cm
sygn. piórem, u dołu, wzdłuż prawej krawędzi:
T. Axentowicz

Na odwr. nieczytelny napis ołówkiem oraz stemple:
– cyfra: 5;
– SKŁAD PAPIERU | R. ALEKSANDROWICZ | KRAKÓW, BASZTOWA 11;
– stempel düsseldorfskiej firmy oferującej materiały malarskie: Dr Fr. Schoenfeld & Co;
– zatarty: PRACOWNIA [dalej nieczytelnie]

19 000 zł **estymacja: 20 000 – 35 000**

57 WLASTIMIL HOFMAN

(Praga 1881 – Szklarska Poręba 1970)

DAWNE WSPOMNIENIE. STARZEC I ANIOŁ

olej, sklejka, 45,5 x 55,5 cm; sygn. l.g.: *Wlastimil Hofman*
na odwrocie napisy:
– kredką: *1 – 0;*
– tuszem: *31200* | [.] *szar* [?] *pł* | *310 zł*; *Krol. Konik.* [?].
u dołu dwa stemple:
– zatarty i nieczytelny;
– wypełniony atramentem o treści: SALON ARTYSTÓW MALARZY POLSKICH | [zatarte: KRAKÓW, UL. URZĘDNICZA 43] | Liczba 3172 | Autor *Vlastimil Hofman* | Treść *Dawne wspomnienie* | Cena zł. *450 (czterystapięćdziesiąt)*

28 000 zł **estymacja: 30 000 – 40 000**

58 JACEK MALCZEWSKI

(Radom 1854 – Kraków 1929)

PORTRET STANISŁAWA BRYNIARSKIEGO,
1903

olej, płótno, 66,4 x 36,5 cm
sygn. u dołu, wzdłuż lewej krawędzi krosna:
Jacek | *Malczewski* | *1903*

Na krośnie napis ołówkiem: *Bryniarski* | *Malczewski*

100 000 zł **estymacja: 120 000 – 250 000**

Portretowany, Stanisław Bryniarski (1829-1914), jeden z ulubionych modeli Jacka Malczewskiego, był krakowskim malarzem z pokolenia Jana Matejki i Artura Grottgera, uczniem Wojciecha Kornelego Stattlera, Władysława Łuszczkiewicza i Antoniego Płonczyńskiego. Jego dorobek malarski ograniczony jest do realistycznych widoków wnętrz budowli, głównie krakowskich, które uzupełniał niekiedy drobnym sztafażem. Zajmował się też kopiowaniem obrazów, które przy okazji „ulepszał". Tego mało znanego malarza rozsławiły przede wszystkim konterfekty pędzla Malczewskiego, którego fascynowała niezwykle wyrazista twarz sędziwego artysty, twarz o charakterystycznych rysach, okolona malowniczo rozwianymi włosami.

Spośród portretów Bryniarskiego najbardziej znany jest obraz *Nieznana nuta* z 1902 r. (MNK), w którym Malczewski ukazał swego modela zasłuchanego w melodię graną przez fauna. W innym obrazie, z tego samego roku, młoda kobieta podaje Bryniarskiemu naczynie z napojem (własność prywatna). Obok podobnych, symbolicznych kompozycji pojawiają się jeszcze portrety, które zdają się być swobodnymi szkicami malowanymi podczas wspólnych spotkań obu artystów. Do tego zespołu należy też – prezentowany tu – obraz, portret, którego kompozycję zbudował Malczewski za pomocą szybkich, pionowych pociągnięć pędzla, skupiając uwagę przede wszystkim na twarzy Bryniarskiego. Modeluje ją precyzyjnie, zaznaczając głębokie zmarszczki, charakterystyczne wąsy, rozwiane włosy. Bryniarski przedstawiony jest na ścieżce, na tle pejzażu z błękitnymi wstęgami wody i rytmem pni drzew. Podobne ujęcia powtarzają się i w innych obrazach Artysty.

Z ekspertyzy p. dr Stefanii Krzysztofowicz-Kozakowskiej,
wydanej w Krakowie w dniu 9 VI 2017 r. (w załączeniu)

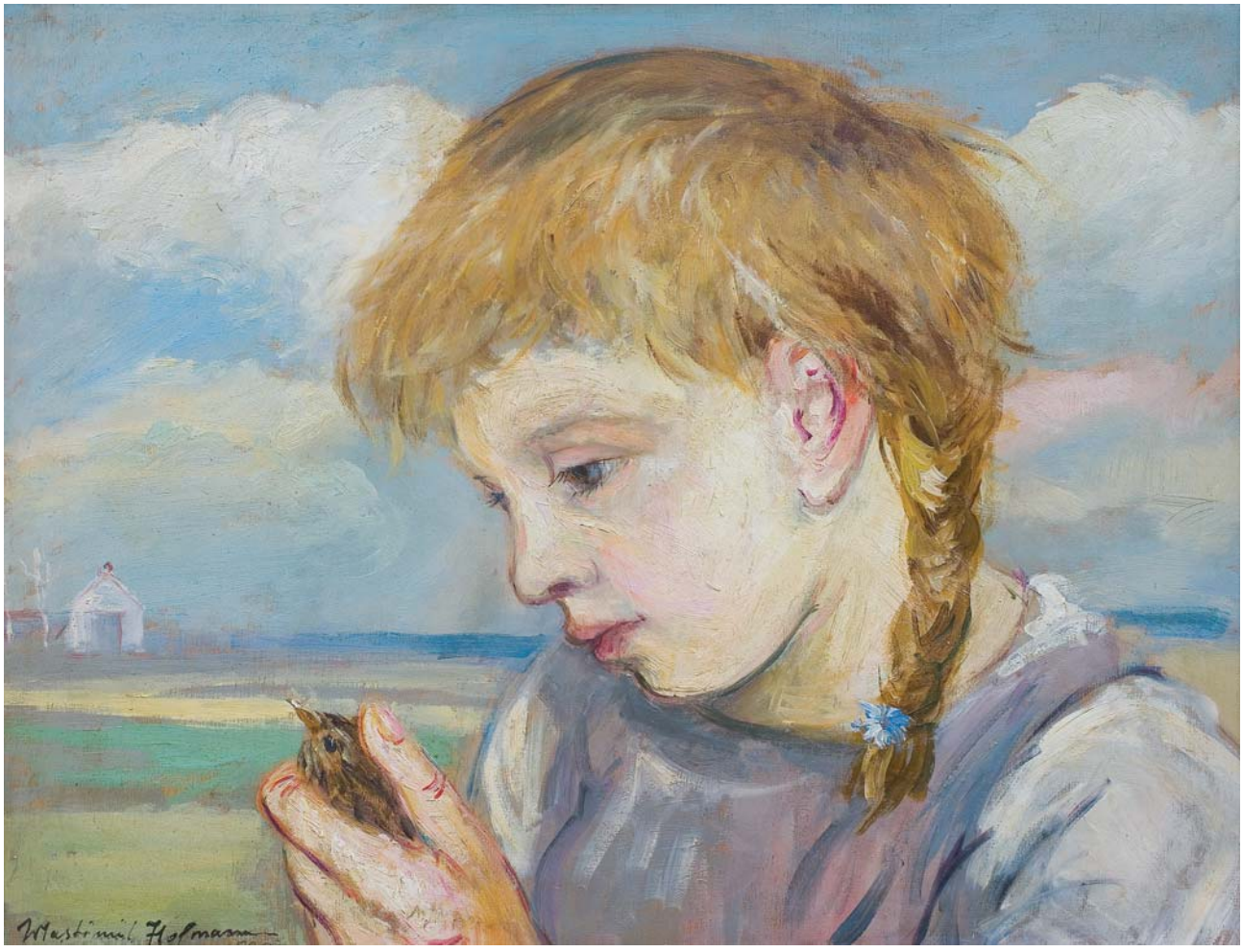

59 WLASTIMIL HOFMAN
(Praga 1881 – Szklarska Poręba 1970)

WRÓBELEK, 1922

olej, sklejka, 30 x 39,8 cm
sygn. l.d.: *Wlastimil Hofman | 1922*

12 000 zł **estymacja: 15 000 – 20 000**

Więcej – www.agraart.pl

60 WOJCIECH WEISS

(Leorda na Bukowinie w Rumunii 1875 – Kraków 1950)

ŻNIWA, STOGI ZBOŻA, ok. 1925

olej, płótno, 38,3 x 63,7 cm
sygn. l.d.: *WWeiss*

23 000 zł **estymacja: 25 000 – 35 000**

Więcej – www.agraart.pl

61 FERDYNAND RUSZCZYC

(Bohdanów 1870 – Bohdanów 1936)

STARE GNIAZDO, 1898

olej, tektura, 52 x 42 cm
sygn. ołówkiem l.d.: *F.R.* | *Bohd.* | *20. XI 98 r*

Na odwrocie duża nalepka (druk pocztowy z adresem nadawcy i – wpisanym ręcznie adresem odbiorcy): Sendung von Franz Hanfstaengl, München | Nachnahme: | [...] *Louis Gold* | *Kunsthandlung* | *Berlin N. W.* | *Unter den Linden*

90 000 zł **estymacja: 100 000 – 150 000**

Po ukończeniu studiów w Akademii Sztuk Pięknych w Petersburgu, Ferdynand Ruszczyc powrócił do rodzinnego Bohdanowa koło Wilna.
W swoim, prowadzonym przez lata, *Dzienniku*, pod datą 20 listopada 1898 artysta zanotował: *Przed zmierzchem spaceruję z Papą. Uderza mnie motyw: jodły miotane silnym wiatrem na tle Muru. Niebo białe, trochę różowawe. Wieczorem maluję to na tekturze.*
Powstały wówczas obraz *Stare gniazdo*, przedstawia rodzinny, murowany dom Ruszczyców w Bohdanowie, który nazywano „Murem", w odróżnieniu od stojącego obok starszego, modrzewiowego dworu.
Tu, na piętrze mieściła się pracownia artysty, a później także biblioteka.
Obraz ma charakter symboliczny; nad *Starym gniazdem* – schronieniem przed niepokojami świata – gromadzą się targane wiatrem chmury...

Oto już jesień /.../
pożółkłe liście wiatr strąca i miecie,
drżące gałęzie do naga obdziera,
chór, gdzie sto ptaków modliło się w lecie...

William Shakespeare, *Sonet 73*

Obraz opisany i reprodukowany:

- *Ferdynand Ruszczyc 1870-1936. Malarz i rysownik*, Muzeum Okręgowe, Lublin, 1984, nr kat. 12;
- F. Ruszczyc, *Dziennik, Część pierwsza, Ku Wilnu 1894-1919*, [wybór okład, opracowanie i wstęp E. Ruszczyc], Warszawa 1994, s. 91, il. 48;
- *Ferdynand Ruszczyc 1870-1936. Życie i dzieło*, [S. Krzysztofowicz-Kozakowska, A. Kroplewska-Gajewska], Muzeum Narodowe w Krakowie, Muzeum Okręgowe w Toruniu, Muzeum Narodowe w Warszawie, Kraków 2002, s. 92, nr kat. 42, il. [własność rodziny artysty];
- S. Krzysztofowicz-Kozakowska, *Ferdynand Ruszczyc*, Wydawnictwo Kluszczyński, Kraków 2007, il. na s. 64.

O dworze Ruszczyców w Bohdanowie zobacz:
R. Aftanazy, *Dzieje rezydencji na dawnych kresach Rzeczypospolitej*, T. 3, Wyd. Ossolineum, Wrocław 1993 [tekst także na stronie: *https://www.radzima.org/pl/object/7222.html*]

62 APOLONIUSZ KĘDZIERSKI
(Suchedniów 1861 – Warszawa 1939)

RYBAK W CZÓŁNIE. RYBAK NA FALI

olej, płótno naklejone na tekturę
40 x 60 cm (wymiary tektury: 42 x 61,2 cm)
sygn. l.d.: *A. Kędzierski*
Na odwrocie, na tekturze owalny stempel warszawskiego antykwariatu Józefa Smokalskiego: PAŁAC SZTUKI | Sp. Z o. o. | Warszawa, Trębacka 2, tel. 520-87 | Antykwarnia | Sala Licytacyjna | Obrazy. Meble. Dywany.
(zobacz: S. Bołdok, *Antykwariaty artystyczne, salony i domy aukcyjne*, Wyd. Neriton, Warszawa 2004, s. 332-340)

6 000 zł **estymacja: 8 000 – 12 000**

63 WIKTOR KORECKI
(Kamieniec Podolski 1890 – Komorów k. Warszawy 1980)

ZACHÓD SŁOŃCA NAD MORZEM

olej, tektura, 69,3 x 49,3 cm
sygn. p.d.: *WIKTOR KORECKI.*

6 000 zł **estymacja: 8 000 – 15 000**

Więcej – www.agraart.pl

WIKTOR KORECKI.

64 JAN GRUBIŃSKI
(Warszawa 1874 – Rabka Zdrój 1945)

WSCHÓD KSIĘŻYCA

olej, płótno, 65 x 104 cm
sygn. l.d.: *JGrubiński* (inicjały wiązane)
Na odwrocie napis na płótnie: *94*

9 000 zł **estymacja: 10 000 – 15 000**

Więcej – www.agraart.pl

65 MODEST SOSENKO
(Porohy /do 1932 pow. bohorodczański, później stanisławowski 1875 – Lwów 1920)

DID UKRAIŃSKI, 1904

olej, płótno, 60 x 51,5 cm
sygn. cyrylicą p.d.: *MODEST SOSENKO.* | *– 1904. –*

9 000 zł **estymacja: 12 000 – 25 000**

МОДЕСТ СОСЕНКО.
1904

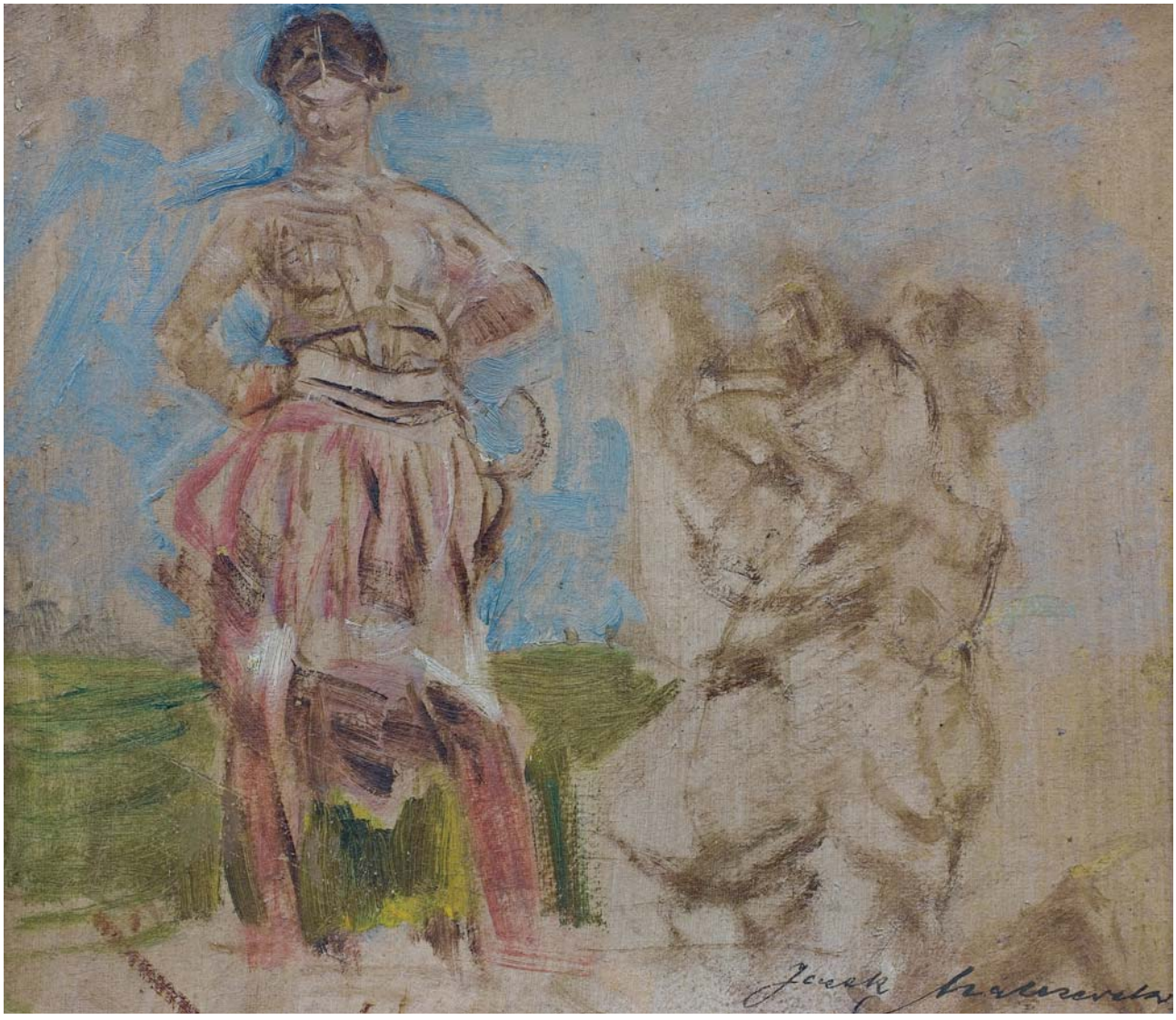

66 JACEK MALCZEWSKI
(Radom 1854 – Kraków 1929)

SZKIC KOMPOZYCJI Z DWIEMA POSTACIAMI

olej, tektura, 21,8 x 24,3 cm
sygn. p.d.: *Jacek Malczewski*

6 000 zł **estymacja: 8 000 – 15 000**

67 TEODOR AXENTOWICZ
(Braszów w Siedmiogrodzie 1859 – Kraków 1938)

LIRNIK

olej, płótno, 40,5 x 5 x 30,5 cm
sygn. czerwoną farbą wzdłuż prawej krawędzi,
w połowie wysokości: *T Axentowicz*
na krośnie stemple firmowe:
– H. T. KUNERT | Łódź, Piotrkowska 87
– SKŁAD PAPIERU | R. ALEKSANDROWICZ | KRAKÓW, BASZTOWA 11

17 000 zł **estymacja: 18 000 – 25 000**

68 ROMAN KOCHANOWSKI
(Kraków 1857 – Freising k. Monachium 1945)

PEJZAŻ Z MAKAMI W ZBOŻU, 10 VI 1890

olej, płótno, 24 x 30,6 cm
sygn. p.d.: *R Kochanowski 10/6 890*

12 000 zł **estymacja: 15 000 – 25 000**

Więcej – www.agraart.pl

69 WLASTIMIL HOFMAN

(Praga 1881 – Szklarska Poręba 1970)

MACIERZYŃSTWO, 1937

olej, płótno naklejone na tekturę, 59,5 x 67 cm
sygn. p.d.: *Wlastimil | Hofman | 1937*

12 000 zł **estymacja: 15 000 – 35 000**

Do postaci młodej kobiety, matki – obejmującej z czułością dziecko – pozowała Artyście jego wielokrotna, ulubiona modelka, Hela Fliszewska z krakowskiego Zwierzyńca (późniejsza żona Edwarda Wlazło). Jak pisała Ada, żona artysty – *Hela rosła i dorosłała w naszych oczach, a zaczął ją Wlast malować jako dziewuszkę*. Jej wizerunek odnajdujemy, m.in. wśród dziecięcych modeli w obrazie *Adzia i jej świat* (1918) a także – znacznie później – jako *Szczęśliwą matkę* (1938 i 1939) w obrazach o takim właśnie tytule. (porównaj np.: katalog D.A. Agra-Art, marzec 2018)

70 BRUNO SCHULZ

(Drohobycz 1892 – Drohobycz 1942)

DWIE KOBIETY I KLĘCZĄCY MĘŻCZYZNA,
1929

węgiel, papier
21,2 x 15,5 cm (w świetle passe-partout)
sygn. p.d.: *BrunoSchulz | 1929*

75 000 zł **estymacja: 80 000 – 120 000**

Proweniencja: według relacji obecnego właściciela, około roku 1972, rysunek został przezeń pozyskany od osób skoligaconych z Brunem Schulzem, którym artysta powierzył część swych prac.

Losy dzieł – rękopisów, obrazów, rysunków – Brunona Schulza wciąż pozostają nieznane, dziś trudno je odtworzyć, choćby tylko w części. Wydaje się, że wiele prac zaginęło bezpowrotnie, ale nadzieję przynoszą te, które odnaleziono, czasem nawet wbrew przypuszczeniom czy ustaleniom. Wiadomo, że do czasów wojennych pozostawały przede wszystkim w rękach samego artysty, który tylko nieliczne z nich darowywał przyjaciołom lub rodzinie. W roku 1942 – wobec coraz większego zagrożenia – Schulz *postanawia zabezpieczyć swoje rękopisy i rysunki, powierzając je na przechowanie zaufanym osobom spoza getta. Sporządza prowizoryczne pakiety z tektury i umieszcza w nich manuskrypty literackie, rysunki, grafiki oraz obfitą korespondencję, którą gromadził przez lata. Nazwiska* [wszystkich] *depozytariuszy nie są znane.* [1]

Jerzy Ficowski, wybitny znawca, niestrudzony poszukiwacz i badacz twórczości Brunona Schulza, w zebranej i opracowanej *Księdze obrazów artysty*, zaproponował ujęcie jego plastycznej twórczości w ramy pięciu zespołów tematycznych.
W myśl tego porządku, przedstawiony tu – nieznany dotychczas rysunek – znalazłby się wśród pokrewnych mu kompozycji – w rozdziale zatytułowanym *Kobieta – idol i władczyni*, którego *główna, najobszerniejsza część, zawiera obrazy władztwa kobiet i niewolnictwa mężczyzn-monstrów, żebrzących o łaskę cierpienia.* [...] *W ogromnej większości rysunków obraz kobiety-władczyni jest nierozłącznie związany z jej asystą. Najczęściej w tym jej otoczeniu znajdujemy zaledwie zarysy skarlałych 'bałwochwalców' – zgarbione, czołgające się pozbawione cielesności figurki, zredukowane do modlitewno-hołdowniczego grymasu lub gestu pokory i oddania...* [2]

Porównaj:
– *Bruno Schulz. Księga obrazów*. Zebrał, opracował, komentarzami opatrzył Jerzy Ficowski, słowo/obraz/terytoria, Gdańsk 2012;
[1] *Kalendarium*, s. 554;
[2] *Kobieta – idol i władczyni,* s. 525, 527; oraz il., m.in. na ss. 325 – 402.

1929

71 TADEUSZ MAKOWSKI

(Oświęcim 1882 – Paryż 1932)

GŁOWA CHŁOPCZYKA W KAPELUSZU, 1922

ołówek, papier czerpany z filigranem
(Duc de Lorraine | 1498), 22,4 x 17,4 cm
Wzdłuż dolnej krawędzi autorska dedykacja dla niezidentyfikowanego znajomego z podpisem artysty: *Panu Antoniemu Ma*[..]*kowi przyjaźnie* | *ofiarowuje T. Makowski*

18 000 zł **estymacja: 20 000 – 35 000**

Rysunek powstał zapewne podczas letniego pobytu Makowskiego w Espaly w 1922 roku.

Jest portretowym szkicem główki jednego z chłopców – modeli do rozpoczętego tam dużego płótna *Kapela dziecięca* (*Concert d''nfants* lub *Concert villagellois;* fot. poniżej), które artysta ukończył już w Paryżu i wystawił w Salonie Niezależnych w roku 1923 (w zbiorach MNW). Znane jest podobne studium główki jednej z małych modelek – dziewczynki w kapeluszu – naszkicowane również lekko roztartym ołówkiem.

W tej samej poetyce utrzymany jest także szkic portretu chłopca, reprodukowany w „Sztukach Pięknych" (R. 7, 1931, nr 6, repr. na s. 212; fot. obok).

Porównaj:

– W. Jaworska, *Tadeusz Makowski. Życie i twórczość*, Wrocław – Warszawa – Kraków 1964, s. 147, il. 78, s. 151, il. 81, 82.

Panu Antoniemu Matkowi przyjaźnie
ofiarowuje T. Makowski

72 TADEUSZ MAKOWSKI

(Oświęcim 1882 – Paryż 1932)

PORTRET KOBIETY W FARTUCHU, ok. 1919

olej, płótno
65,5 x 50 cm

80 000 zł **estymacja: 100 000 – 200 000**

Proweniencja: spuścizna pośmiertna Tadeusza Makowskiego przejęta z jego paryskiej pracowni przez siostrę artysty Karolinę Niedzielową, która następnie przekazała obraz swej córce, Janinie Adamek. W latach 70. zakupiony do kolekcji prywatnej, w której pozostaje do dzisiaj.

Obraz opisany:

– W. Jaworska, *Tadeusz Makowski. Życie i twórczość*, Wrocław – Warszawa – Kraków 1964, s. 331, Katalog obrazów olejnych; nr 218.

73 RAFAŁ MALCZEWSKI

(Kraków 1892 – Montreal 1965)

DOM NA WZGÓRZU, ok. 1950

olej, tektura, 66,6 x 90 cm
sygn. p.d.: *Rafał Malczewski*
Nad sygnaturą dopisana ołówkiem autorska dedykacja dla żony z okazji dnia jej imienin: *Najdroższej Zosi | autor | 1962 15 – V* [data roczna poprawiona na *1964*]
Na odwrocie napis: *#1566*

* 38 000 zł **estymacja: 40 000 – 50 000**

Proweniencja: kolekcja rodziny artysty w Kanadzie.

74 ZBIGNIEW PRONASZKO

(Derebczyn k. Jampola lub Żychlin na Podolu 1885 – Kraków 1958)

PORTRET CHŁOPCA, 1946

olej, płótno, 50,5 x 35,7 cm
sygn. p.g.: *Z. Pronaszko. Kraków. | 46.*

Na odwrocie na płótnie nalepka Biura Wystaw Artystycznych w Krakowie (druk wypełniony ręcznie) z danymi o obrazie.

18 000 zł **estymacja: 20 000 – 30 000**

Więcej – www.agraart.pl

* do wylicytowanej ceny doliczona zostanie opłata organizacyjna (Premium) w wys. 26 % (VAT, droit de suite i podatek graniczny – 8%).

75 ALEKSY NOWAKIWSKI

(Oleksa Nowakiwskij)
(Obodowka, dawny pow. Kamieniec Podolski 1872
– Lwów 1935)

OLEKSA DOWBUSZ, ZBÓJNIK KARPACKI, 1931

olej, sklejka, 50,3 x 39,5 cm
sygn. p.d.: *ON | 1931*
[monogram wiązany cyrylicą – *N* wpisane w *O*]

Na odwrocie, u dołu napis ołówkiem (cyrylicą, poprawiony atramentem: *Lwiw 1930 r. | (... x 52)*; obok nieczytelny, zatarty stempel

Nalepka wystawy w TPSP we Lwowie (druk wypełniony maszynowo) z numerem ewidencyjnym: *2075*, datą roczną: *1931*, nazwiskiem autora: *Nowakowski Aleksander*, tytułem dzieła: *Dowbosz*, określeniem techniki: *olej*

9 000 zł **estymacja: 10 000 – 15 000**

Bohater obrazu – Oleksa Dowbusz (Dobosz; 1700-1745) – był sławnym zbójnikiem karpackim z Czarnohory, bohaterem pieśni i legend huculskich, przywódcą bandy napadającej na szlacheckie dwory, wsie i miasteczka Pokucia. Bohater legend i pieśni huculskich, był przywoływany także w literaturze, m.in. przez Stanisława Vincenza w sadze *Na wysokiej połoninie*.

Oj popid haj zełeneńki
chodyt Dobosz mołodeńki
taj na niżku nalehaje,
topircem sia pidperaje...

Przedstawiony tu obraz jest jedną z prac Nowakiwskiego, namalowanych w związku z większą kompozycji *Dowbusz – władca gór* (1931; olej, sklejka, 157 x 125 cm), która – wraz z kilkoma jeszcze studiami olejnymi – znajduje się w zbiorach Ukraińskiego Muzeum Narodowego we Lwowie.

76 ZYGMUNT MENKES

(Lwów 1896 – Riverdale, Nowy Jork 1986)

PEJZAŻ Z HUCULSZCZYZNY

olej, płótno
71 x 100 cm
sygn. p.d.: *Menkes*

na odwrocie nalepka wystawy w IPS-ie w Warszawie
(druk wypełniony ręcznie): INSTYTUT PROPAGANDY
SZTUKI | Autor *Zygmunt Menkes*

78 000 zł **estymacja: 80 000 – 120 000**

Porównaj:

– *Sigmund Menkes. 1896 – 1986*, New York 1993, il. 1 (tu jako: *Village Landscape from Eastern Poland*).

Przed drugim wyjazdem do Paryża Menkes przebywał w 1924 przez pewien czas na Huculszczyźnie. Wtedy też zaczęły powstawać obrazy z codziennego życia Hucułów, ich portrety, widoki pagórkowatego krajobrazu. Serię tę malarz kontynuował po przybyciu do stolicy Francji, malując takie obrazy, jak Szałas w górach, Wieśniak z krową, Pejzaż z końmi, Pasterz, Autoportret w stroju huculskim *oraz* Chłopi ze wschodniej Polski. *Menkes wyznał w jednym z wywiadów, że bardzo tęskni za tym swojskim krajobrazem z okolic nieodległych od rodzinnego Lwowa, który był dla niego zapamiętanym wycinkiem Polski.*

Kolory tożsamości. Sztuka polska z amerykańskiej kolekcji Toma Podla,
Muzeum Narodowe w Krakowie, Kraków 2001, s. 236.

77 EUGENIUSZ EIBISCH

(Lublin 1896 – Warszawa 1987)

KOBIETA W FOTELU, połowa lat 60. XX w.

olej, płótno, 102 x 99 cm; sygn. p.d.: *Ebiche*

Na odwr. na pł. l.g. napis autorski: *Dla Kietty i | i Mareczka wdzięczny | bardzo Genek za to że mi | obrazy zachowała | moc całusów, | Ebiche | 22/V 79 r Paris*

Pochodzenie: obraz z kolekcji Marka Rudnickiego (1927-2004) – rysownika, grafika, ilustratora, od roku 1957 mieszkającego w Paryżu. Rudnicki i jego żona byli zaprzyjaźnieni z Eugeniuszem Eibischem, który bywał u nich podczas częstych pobytów we Francji. Data dedykacji na obrazie jest późniejsza o co najmniej 10 lat od jego namalowania.

28 000 zł **estymacja: 30 000 – 45 000**

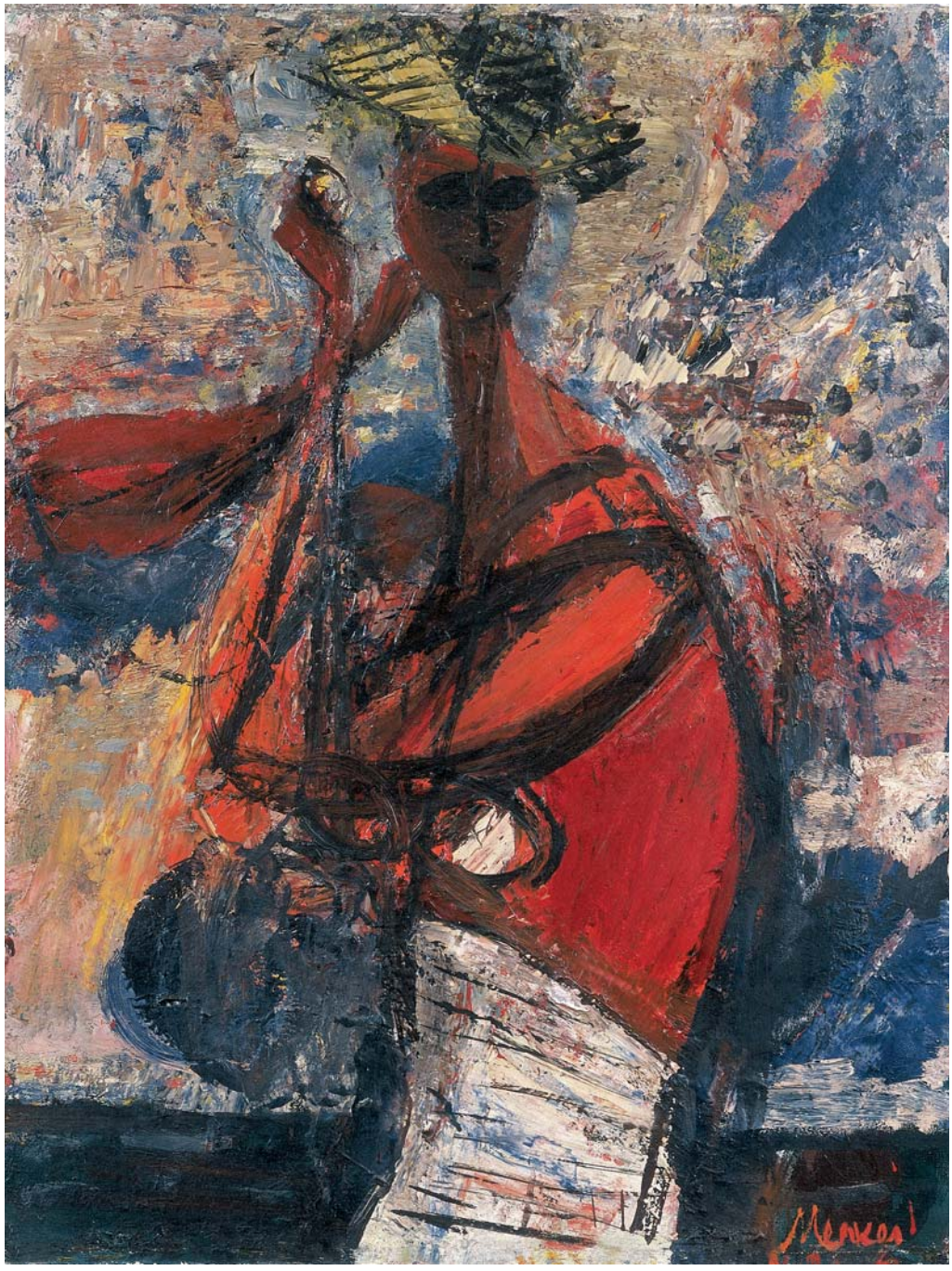

78 ZYGMUNT MENKES
(Lwów 1896 – Riverdale, Nowy Jork 1986)

KOBIETA NA PLAŻY/ KĄPIEL, po 1960

olej, płótno, 67 x 52 cm
sygn. p.d.: *Menkes*

65 000 zł **estymacja: 70 000 – 80 000**

Na odwrocie – na tzw. plecach:
– drukowana nalepka o treści: Associated American Artists, Nowy Jork,
– nalepka rękopiśmienna: ZYGMUNT MENKES | "THE BATHER" | OIL |13. GRAMERCY PARK | N. YORK 3. N.Y.
– napis p.d.: IRENE STERN | COLLECTION | RIVERDALE | NEW YORK

79 MELA MUTER

(Warszawa 1876 – Paryż 1967)

AKT ŚPIĄCEJ KOBIETY, ok. 1925-1930

na odwrocie: *Pejzaż miejski z rzeką*
olej, płótno, 81 x 65 cm
sygn. na awersie l.g.: *Muter*

150 000 zł **estymacja: 160 000 – 200 000**

Proweniencja: dawne zbiory spółki Art-B.

Malarstwo Meli Muter, pełne siły i wyrazu, cechuje dążenie do monumentalności, zamiłowanie do dużego formatu (m.in. w portretach), do specyficznego posługiwania się konturem i jednolitymi płaszczyznami barwnymi. Na skutek używania grubo tkanego płótna i matowych werniksów, barwy w jej obrazach są często stłumione, płótno prześwieca czasem poprzez farbę i jest wykorzystywane jako jeszcze jeden kolor, na wzór bieli papieru w akwarelach. Od postimpresjonistów zapożyczyła sposób grubego kładzenia farb drobnymi plamkami, zwłaszcza w partiach twarzy i rąk, od van Gogha i ekspresjonistów – ostre zestawiania plam barwnych i łączenie ich w fakturalne, falujące pasma, zwłaszcza w niektórych pejzażach, a także pogłębienie wyrazu niepokoju, nie tylko przy odtwarzaniu postaci ludzkiej, ale również i przyrody, a nawet martwych natur. Wpływy Cezanne'a i Gleizesa ujawniają się natomiast w postkubistycznej, geometrycznej stylizacji, występującej przede wszystkim w krajobrazach.

B. Nawrocki, *Mela Muter* [w:] *Artystki polskie*, Katalog wystawy, red. A. Morawińska, Muzeum Narodowe w Warszawie, Warszawa 1991, s. 252 – 253.

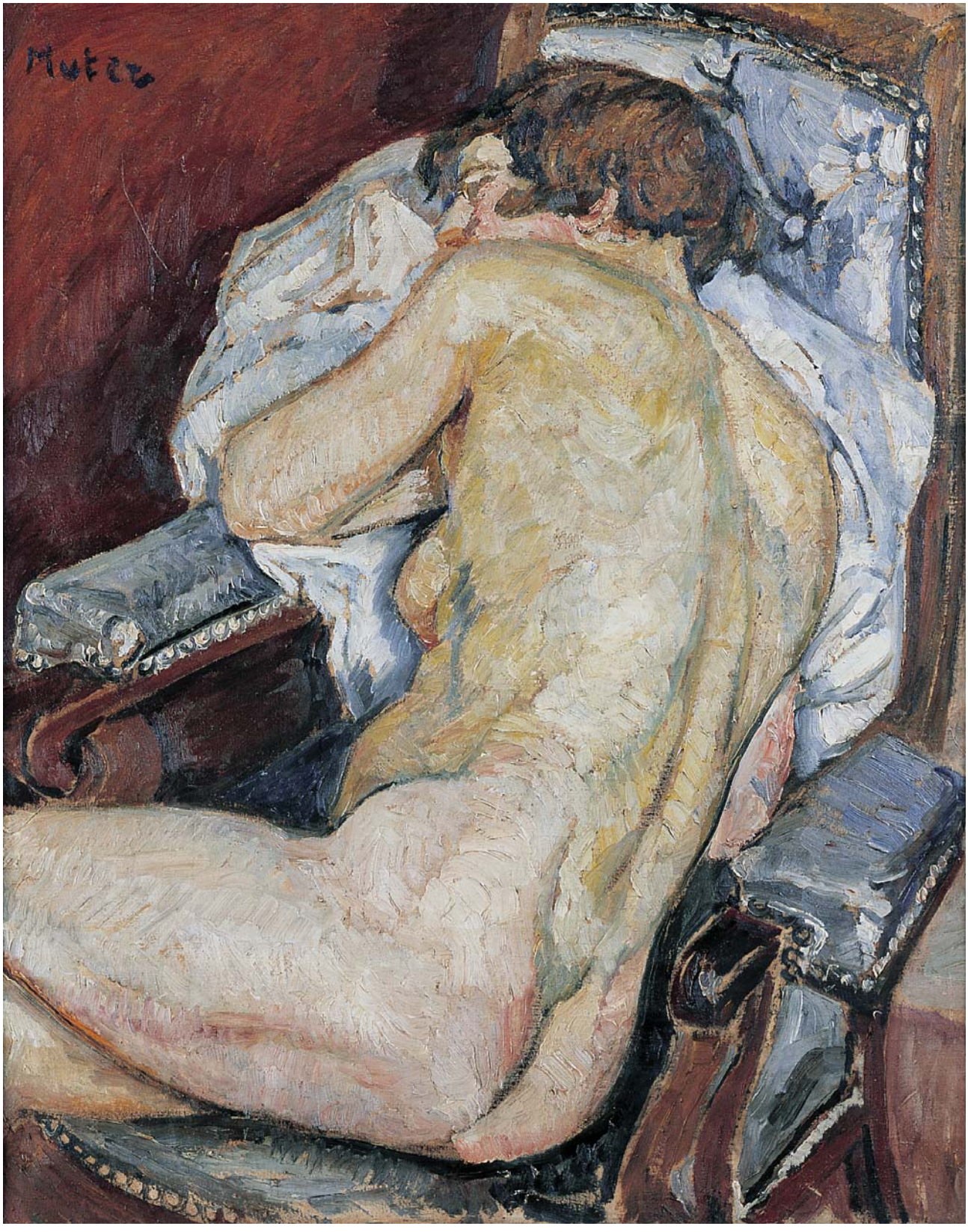
Mutter

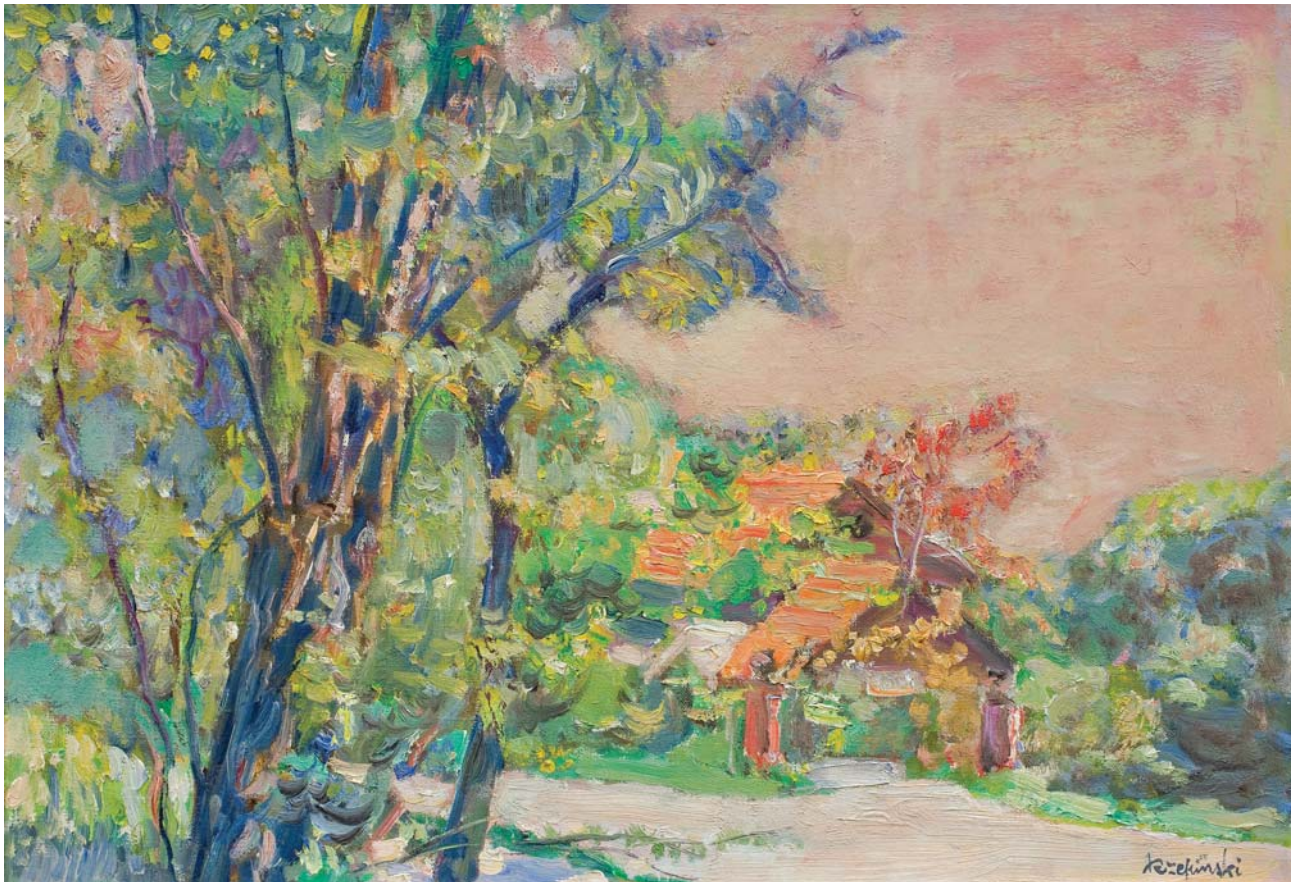

80 CZESŁAW RZEPIŃSKI

(Strusów k. Trembowli 1905 – Kraków 1995)

GORĄCE NIEBO, 1977

olej, płótno, 46 x 65 cm
sygn. p.d.: *Rzepiński*
Na odwrocie – na górnej listwie krosna – napis:
19. VII. 77 z prac. Art.
Ponadto – na płótnie i krośnie – stemple własnościowe; na dolnej listwie także – wypełniony ręcznie – stempel z „metryczką" obrazu.

6 000 zł **estymacja: 8 000 – 12 000**

Proweniencja: kolekcja prywatna – zakup od Artysty dn. 19 lipca 1977

Obraz opisany i reprodukowany, m.in. w:

- *Czesław Rzepiński. Wystawa jubileuszowa w 60-lecie pracy twórczej*, BWA Kraków, X – XI 1983, nr kat. 59;
- *Czesław Rzepiński. Malarstwo* [Album; wstęp: W. Ochman; tekst: J. Madeyski], publikacja w języku polskim i angielskim, KAW, Kraków 1986, spis prac na s. 157, nr katalogu prac 24, il. 24;
- *Wystawa malarstwa Czesława Rzepińskiego ze zbiorów Krystyny i Wiesława Ochmanów*, [teksty: C. Kotowicz, W. Ochman, J. Madeyski], Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej, Przemyśl czerwiec 1995, s. nlb. nr kat, 29.

Więcej – www.agraart.pl

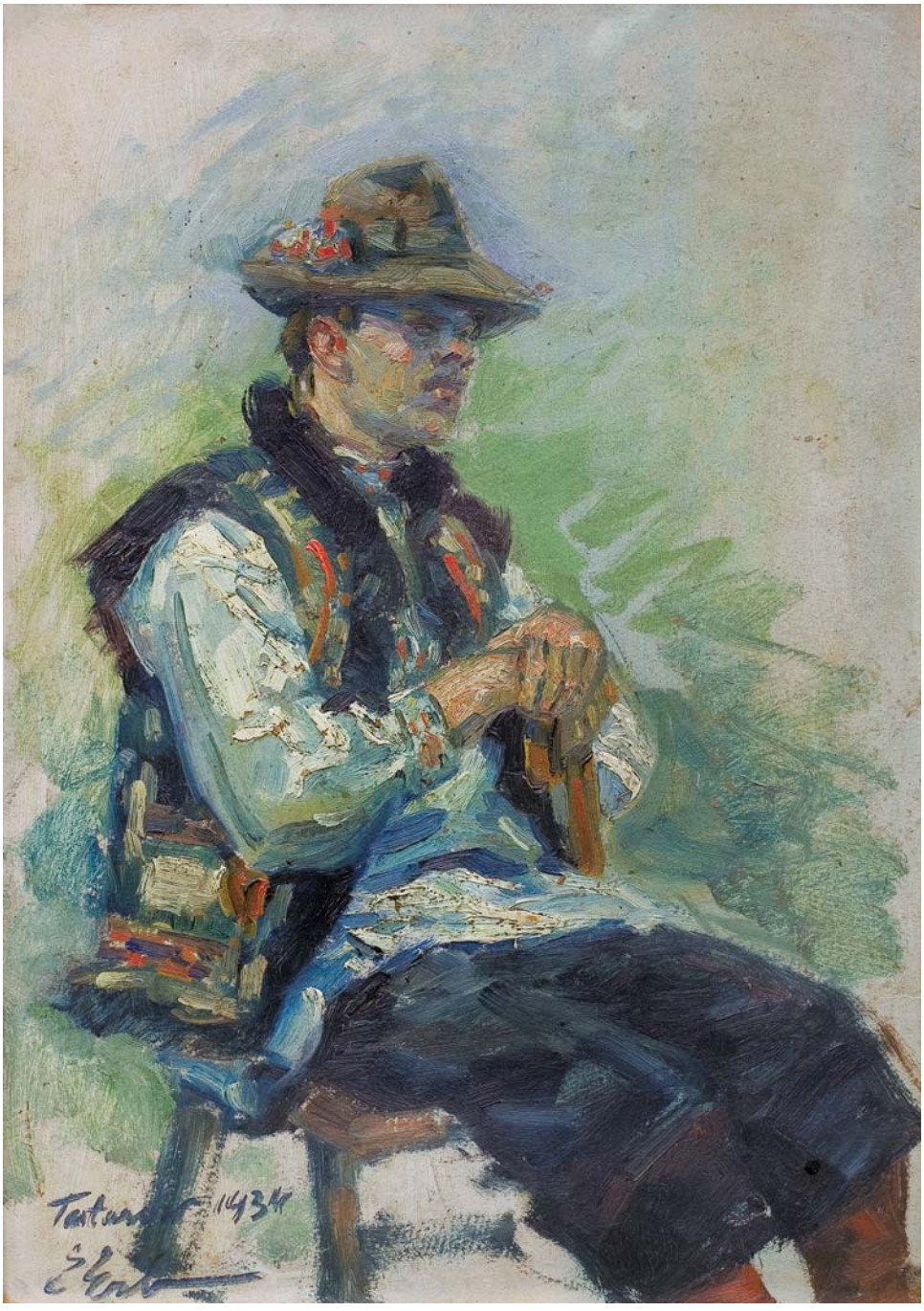

81 ERNO ERB
(Lwów 1878 lub 1890 – Lwów 1943)

MŁODY HUCUŁ, 1934

olej, tektura, 49,5 x 35 cm
sygn. l.d.: *Tatarów 1934* | *E Erb*

10 000 zł **estymacja: 12 000 – 15 000**

Proweniencja: dom aukcyjny Dorotheum (Wiedeń).

Jak wskazuje autorska adnotacja przy sygnaturze, obraz malowany był w roku 1934 w Tatarowie, wsi nad Prutem, nieopodal Jaremcza na Huculszczyźnie.

Więcej – www.agraart.pl

82 ZYGMUNT MENKES
(Lwów 1896 – Riverdale, Nowy Jork 1986)

KONCERT

akwarela, tusz, ołówek, papier, 42,5 x 35 cm
sygn. ołówkiem p.d.: *Menkes*

7 000 zł **estymacja: 8 000 – 12 000**

Więcej – www.agraart.pl

83 RAJMUND KANELBA
(Warszawa 1897 – Londyn 1960)

MARZYCIEL, ok. 1950

akwarela, gwasz, karton, 45,3 x 35,2 cm
sygn. p.d.: *Kanelba*
na odwrocie napisy: *37 x 53* oraz *37 x 53* | *H # 8.*
pośrodku mała nalepka z odręcznym napisem: *# 9114* | *Kanelba* | *'Dreamer'*

12 000 zł **estymacja: 15 000 – 20 000**

DOM AUKCYJNY **AGRA-ART** SPÓŁKA AKCYJNA

00-679 Warszawa, ul. Wilcza 55/63

tel. 22 625-08-08, 22 745-10-20, e-mail: agra@agraart.pl

ZARZĄD

Zofia Krajewska-Szukalska
prezes zarządu

Konrad Szukalski
wiceprezes

Rafał Krajewski
wiceprezes

Anna Jóźwik
dyrektor Domu Aukcyjnego

Piotr Borkowski
dyrektor zarządzający

Jolanta Krasuska
kierownik działu
(sztuka współczesna)

Grażyna Zielińska
malarstwo
rzemiosło artystyczne

Joanna Dziewulska
historyk sztuki
(sztuka tradycyjna)

Marcin Zieliński
projekty
graficzne

Katarzyna Jedynak
promocja wydarzeń
aukcyjnych

Agnieszka Warska
księgowość

RADA NAUKOWA

Anna Tyczyńska
historyk sztuki, malarstwo

Renata Lisowska
konsultacje konserwatorskie

Anna Prugar-Myślik
historyk sztuki, malarstwo

Maryla Sitkowska
historyk sztuki, grafika, rysunek

AUTORKI KATALOGU

Anna Tyczyńska – historyk sztuki, absolwentka Uniwersytetu Jagiellońskiego, pracownik Muzeum Narodowego w Warszawie w latach 1971-2005, znawca malarstwa polskiego XIX/XX w., starszy kustosz zbiorów malarstwa polskiego, współautorka wielu wystaw i katalogów organizowanych w MNW.

Anna Prugar-Myślik – historyk sztuki, absolwentka Uniwersytetu Jagiellońskiego, pracownik naukowy Muzeum Narodowego w Warszawie w latach 1976-2005, starszy kustosz zbiorów sztuki współczesnej, autorka wielu publikacji, katalogów i wystaw organizowanych w MNW i innych polskich i zagranicznych muzeach.

Maryla Sitkowska – historyk i krytyk sztuki. Była kustosz Gabinetu Grafiki i Rysunków Współczesnych Muzeum Narodowego w Warszawie. W latach 1990-2013 kierowała Muzeum ASP w Warszawie. Kuratorka wystaw, autorka licznych katalogów i publikacji o sztuce współczesnej.

Uprzejmie informujemy, że w zakresie obsługi prawnej współpracujemy z kancelarią prawniczą Anny Staniszewskiej w Warszawie.

Roczna prenumerata katalogów (Sztuka Współczesna i Tradycyjna)
wysyłanych przed każdą aukcją w pierwszej kolejności oraz wszelkie inne okazjonalne katalogi Agry-Art – 120 zł
numer konta: PKO sa 69 1240 6218 1111 0010 7726 1501

Zdjęcia do katalogów
Marcin Zieliński, Łukasz Macheta

WYDAWCA: **Agra-Art SA**
Wszelkie prawa zastrzeżone.

AGRAART
dom aukcyjny

FORMULARZ REJESTRACJI / ZLECENIA NA AUKCJĘ
W DNIU 17 CZERWCA 2018

IMIĘ: _____

NAZWISKO: _____

ADRES: _____

NR DOWODU OSOBISTEGO: _____

TELEFON: _____

EMAIL: _____

☐ **BĘDĘ UCZESTNICZYĆ OSOBIŚCIE W AUKCJI**

ilość miejsc do zarezerwowania:

_____

☐ **CHCĘ LICYTOWAĆ PRZEZ TELEFON**

pozycje wg numerów katalogowych:

_____

_____

nr telefonu, pod którym będę dostępny/a w czasie aukcji:

_____

☐ **CHCĘ ZŁOŻYĆ ZLECENIE**

nr kat., opis obiektu, maksymalna cena (bez premium)

_____

_____

_____

_____

_____

ZAPOZNAŁAM/EM SIĘ I AKCEPTUJĘ REGULAMIN UMIESZCZONY W KATALOGU AUKCYJNYM (LUB NA WWW.AGRAART.PL)

Stosownie do wymogów ustawy z dn. 29.08.1997 r. o ochronie danych osobowych wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych przez Agra-Art SA dla celów marketingowych. Dane podaję dobrowolnie i mam prawo wglądu do nich oraz do ich poprawiania.

DATA PODPIS

AGRA-ART SA
Wilcza 55/63
00-679 Warszawa
+48 22 625 08 08 (sztuka dawna)
+48 22 745 10 25 (sztuka współczesna)
www.agraart.pl
agra@agraart.pl
Nr KRS: 0000101181
NIP: 526-18-79-258

Posiadanie i zakres przetwarzania danych osobowych.

Niniejszym przekazujemy informacje dotyczące przetwarzanie
Pani/Pana danych osobowych przez Agra-Art S.A.

Administrator danych osobowych:

Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Agra-Art S.A., z siedzibą w Warszawie przy ul. Wilczej 55/63, 00-679 Warszawa.

KRS: 0000101181, REGON: 012478229, NIP: 5261879258

Dane kontaktowe administratora:

Agra-Art S.A., ul. Wilcza 55/63, 00-679 Warszawa.
tel: (22) 625-08-08, e-mail: agra@agraart.pl

Cele przetwarzania danych osobowych, podstawa prawna oraz prawnie uzasadnione interesy Agra-Art S.A.

Pani/Pana dane osobowe są przetwarzane w celu:

- wykonania umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą (Ustawa o ochronie danych osobowych: art 23 ust. 3, RODO: art. 6 ust 1. lit. a i b);
- spełnienia ciążących na nas obowiązków prawnych umożliwiających realizację umów wynikających z prawa polskiego, w szczególności przetwarzanie i udostępnianie danych transakcji państwowym instytucjom upoważnionym, ponieważ przetwarzanie w tym przypadku jest niezbędne do wypełnienia wymogów prawnych, którym podlegamy (Ustawa o ochronie danych osobowych: art 23 ust 2 i 4, RODO: art. 6 ust 1. lit. c);
- wykonania zadań informacyjnych i marketingowych (Ustawa o ochronie danych osobowych: art. 23 ust. 5 pkt 4-1, RODO: art. 6 ust 1. lit. a i f).

Odbiorcy danych osobowych.

Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być podmioty:

- upoważnione do ich otrzymywania z mocy obowiązujących przepisów prawa (np. sądy i organy państwowe);
- z zakresu doręczania korespondencji i przesyłek;
- biuro rachunkowe obsługujące Agra-Art S.A.;
- doradcze, audytorskie i kontrolne;
- prawne i windykacyjne.

Przysługujące prawa.

Ma Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia ich przetwarzania lub usunięcia. Ma Pani/Pan prawo do wniesienia **w dowolnym momencie sprzeciwu** wobec przetwarzania danych osobowych w celach informacyjnych i marketingowych.
W celu skorzystania z powyższych praw, należy skontaktować się z Agra-Art S.A.
Dane kontaktowe wskazane są powyżej.

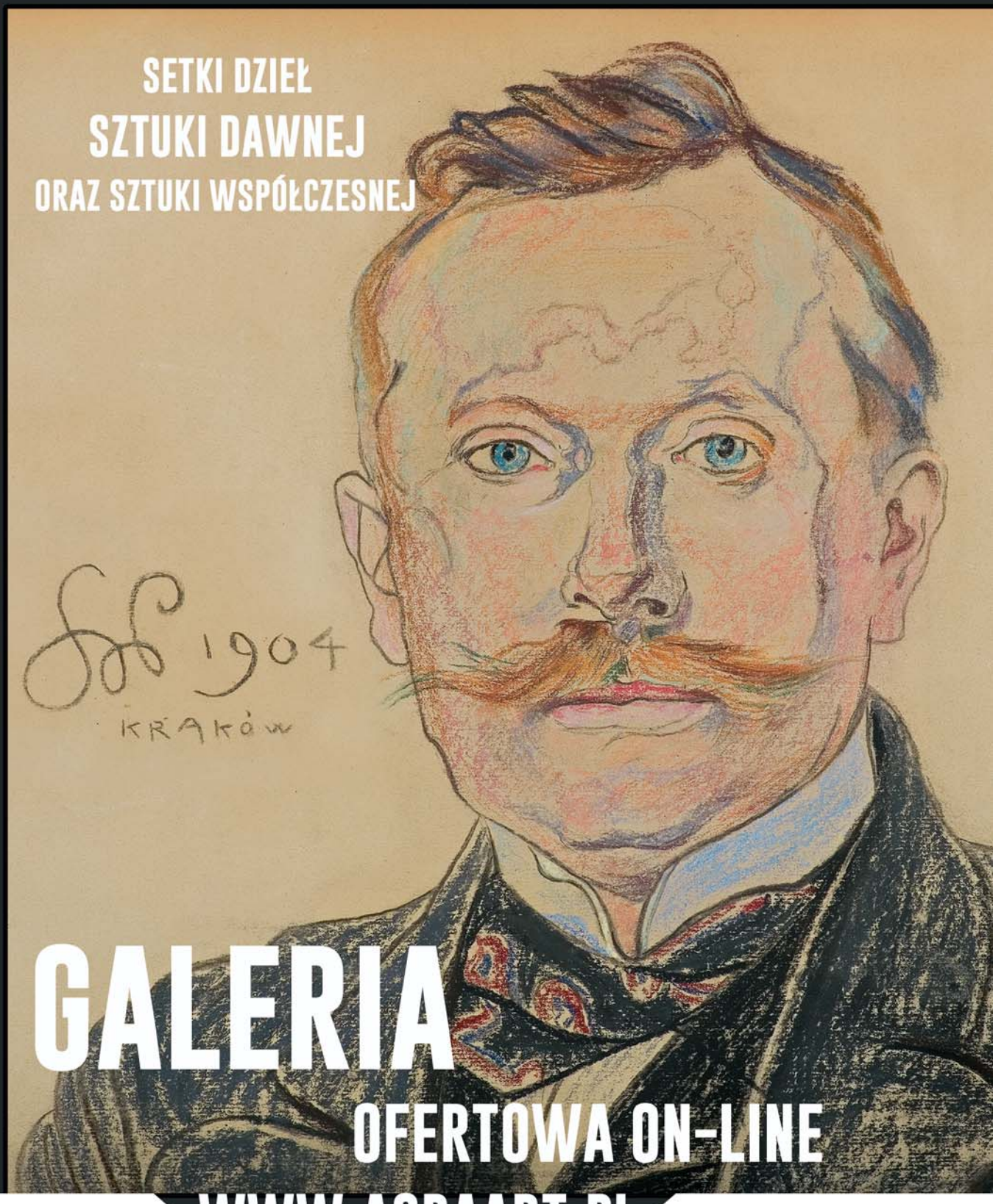

GALERIA

OFERTOWA ON-LINE

WWW.AGRAART.PL

A TAKŻE NA ŻYWO W GALERIACH AGRA-ART, UL. WILCZA 55, WARSZAWA

Agra-Art S.A.

Warszawa ul. Wilcza 55 (22) 625 08 08 (22) 745 10 20
www.agraart.pl agra@agraart.pl